

SPRÁVA Z VEREJNEJ KONZULTÁCIE VZDELÁVACÍCH ŠTANDARDOV V RÁMCI PROJEKTU NOVÉHO KURIKULA V CYKLOCH

Obsah

1	Otvorenie verejnej konzultácie	3
2	Report štatistík	4
2.1	Demografické údaje pripomienkujúcich	6
2.2	Diskutované články	7
3	Recenzné posudky	10
4	Pripomienky z verejnej konzultácie.....	13

1 Otvorenie verejnej konzultácie

Verejná konzultácia k „Projektu nového kurikula pre všetky cykly“, ktorá sa realizovala v rámci projektu „Zmeny v obsahu a forme vzdelávania“, prebiehala v čase od 1. – 16. 12. 2022. Do prvej verejnej konzultácie sa zapojilo 101 pripomienkujúcich a spoločne napísali 327 komentárov. Správu z prvej verejnej konzultácie, ktorá sa týkala konkrétnych častí štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie nájdete na tomto linku:

<https://verejnakonzultacia.vzdelavanie21.sk/projekt-noveho-kurikula/>.

Druhá verejná konzultácia zameraná na vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí podľa cyklov vzdelávania bola realizovaná v čase od 6. 2. 2023 do 20. 2. 2023.

Správa z druhej verejnej konzultácie obsahuje najdôležitejšie štatistiky a najzásadnejšie typy pripomienok k predloženému návrhu ŠVP, ktorý bol predmetom verejnej diskusie.

2 Report štatistík

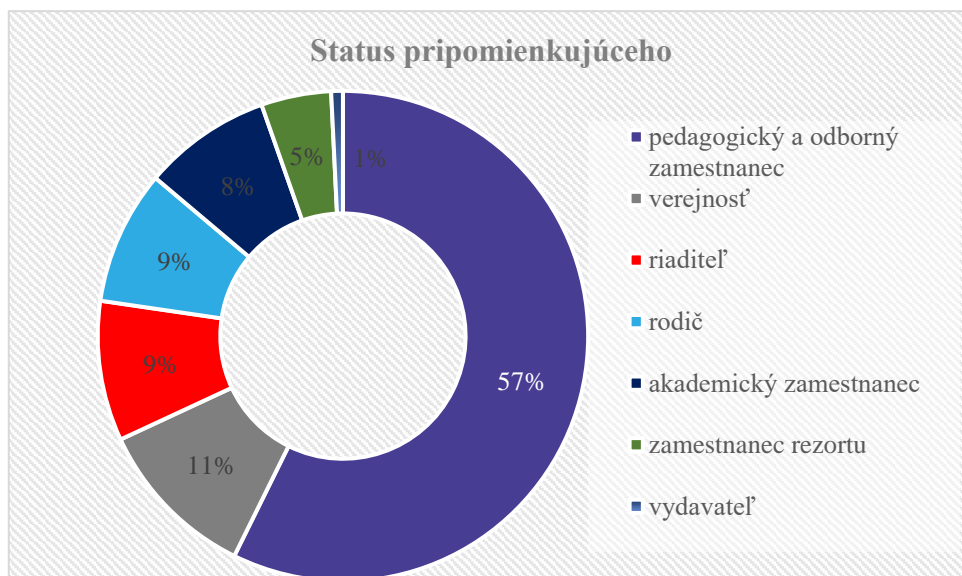
Verejná konzultácia k „Projektu nového kurikula pre všetky cykly“, ktorá sa realizuje v rámci projektu „Zmeny v obsahu a forme vzdelávania“, prebiehala v čase od 6. – 20. 2. 2023. Webovú stránku <https://vzdelavanie21.sk/>, na ktorej prebiehalo pripomienkovanie vzdelávacích štandardov, navštívilo 12 993 ľudí. Celkový počet komentárov bol 1109.

Do verejnej konzultácie sa registrovalo 958 ľudí, z toho:

- 518 učiteľov
- 100 ľudí z verejnosti
- 93 akademických zamestnancov
- 88 rodičov
- 87 riaditeľov
- 56 zamestnancov rezortu
- 12 vydavateľov
- 3 odborní pracovníci

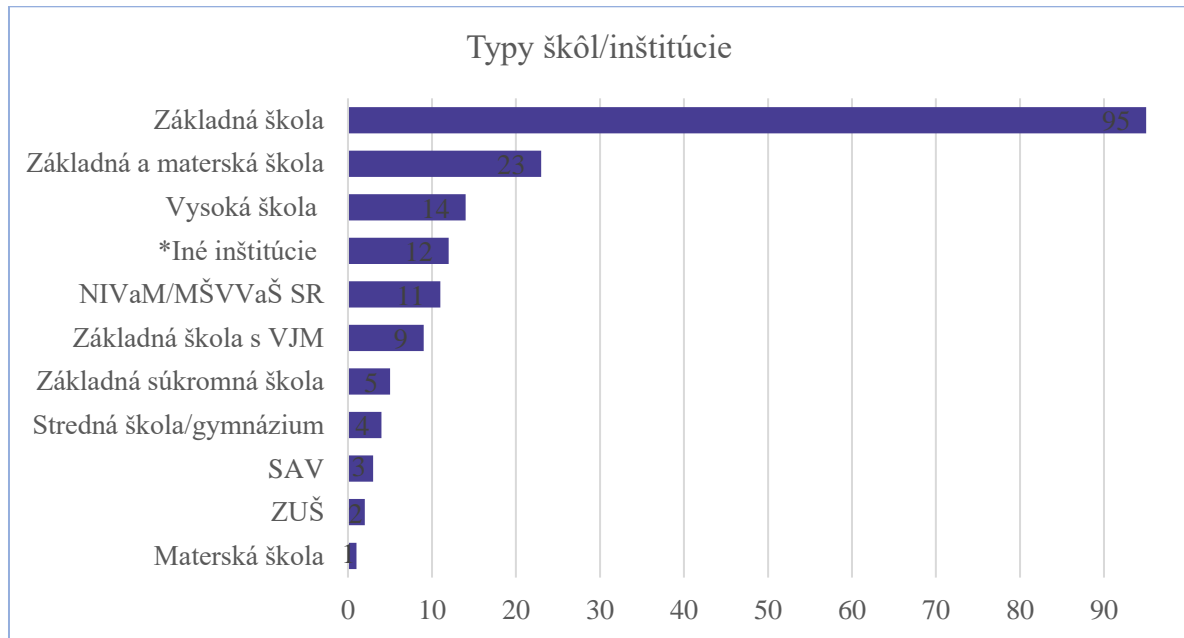
Do verejnej konzultácie sa aktívne zapojilo a pripomienky pridalo 259 ľudí, z toho:

- 148 pedagogických zamestnancov,
- 28 ľudí z verejnosti,
- 24 riaditeľov,
- 23 rodičov,
- 22 akademických zamestnancov,
- 12 zamestnancov rezortu
- 2 vydavatelia

Graf 1 Status pripomienkujúceho

V grafe 2 prinášame sumár typov škôl alebo inštitúcií, z ktorých pochádzali komentujúci. Nie všetci komentujúci uviedli túto informáciu. Názvy inštitúcií, ktoré v grafe označujeme pojmom iné, uvádzame pod tabuľkou.

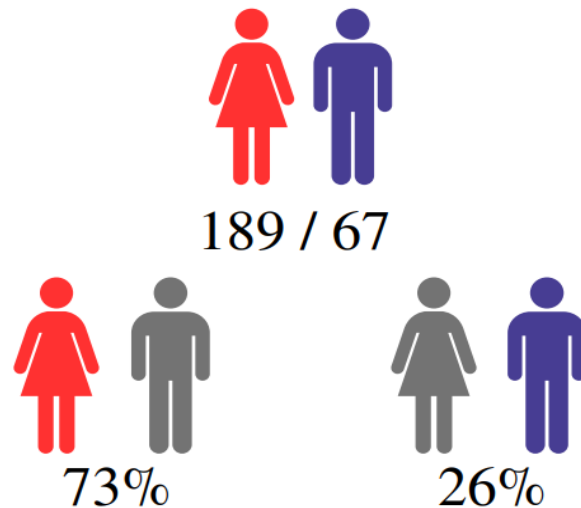

Graf 2 Typy škôl/inštitúcie

*Iné: Aliancia za rodinu, Asociácia slovenských škôl a komunít vo Veľkej Británii, Bábkové divadlo na Rázcestí, Centrum environmentálnych aktivít, Centrum medievistických štúdií Praha, Centrum vedecko-technických informácií SR, CITAJMI, Daphne - Inštitút aplikovanej ekológie, Divadelný ústav Bratislava, Divadlo bez domova, I AMbitious (DASATO Academy) & GROWNi, Iniciatíva za občianske vzdelávanie, Inštitút pre inováciu vzdelávania n.o - regionálne centrum podpory učiteľov Komárno, Inštitút pre ľudské práva a rodinnú politiku, o.z., IOM, ISEIA/ USA slovenské víkendové vzdelávacie centrá, Migračný úrad MV SR, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Ministerstvo Obrany SR, Rehoľný školský úrad piaristov, Republiková únia zamestnávateľov / Národná koalícia pre digitálne zručnosti a povolania Slovenskej republiky, SCHOLA LUDUS, o.z., Slovenská komora učiteľov, Slovenská národná galéria, Slovenská spoločnosť pre rodinu, Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, ŽiTo - vzdelávacia skupina.

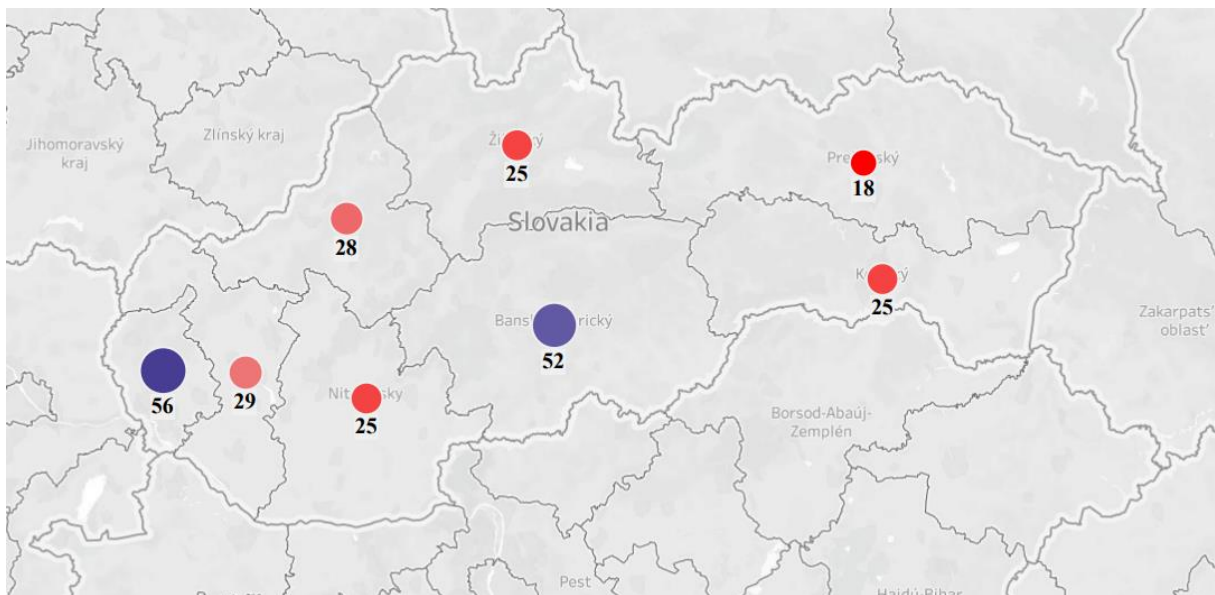
2.1 Demografické údaje pripomienkujúcich

Z hľadiska rodu medzi komentujúcimi výrazne prevládali ženy (*Obrázok 1*). Medzi pripomienkujúcimi boli aj kolektívne účty ($n = 5$), pri ktorých nevieme určiť, koľko ľudí sa zapojilo do tvorby pripomienok, ani určiť ich pohlavie.

Obrázok 1: Pripomienkujúci z hľadiska rodu

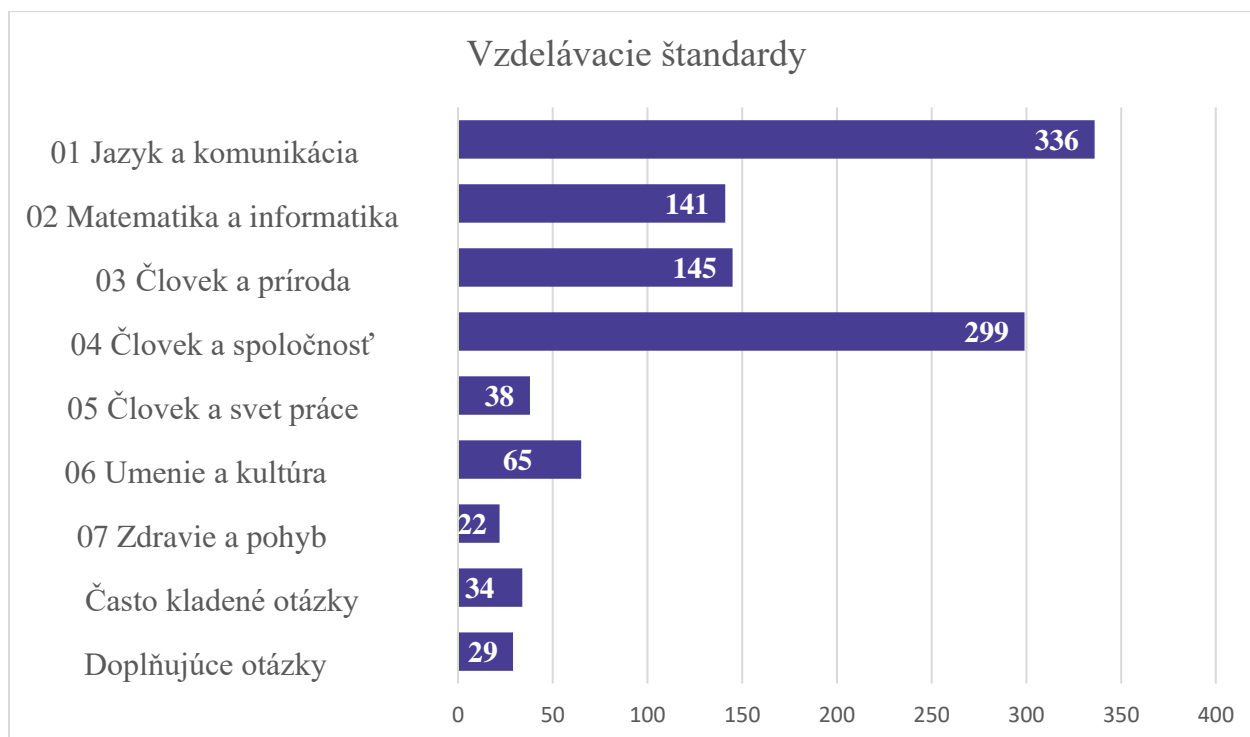
Z hľadiska bydliska, najviac pripomienkujúcich, ktorí uviedli svoj kraj svojho pôsobenia, bolo z Bratislavského kraja a najmenej konzultujúcich sme zaznamenali z Prešovského kraja. Rozloženie pripomienkujúcich z hľadiska ich bydliska vyjadruje *Obrázok 2*.

Obrázok 2: Pripomienkujúci z hľadiska bydliska

2.2 Diskutované články

Projekt nového kurikula pre všetky cykly obsahuje 7 hlavných tém pomenovaných podľa vzdelávacích oblastí a ďalšie dve témy, ktoré sa týkali často kladených otázok k novému kurikulu. Témy sa ďalej delili na články. Vizualizáciu tém a výsledný počet pripomienok za všetky články k danej téme vyjadruje *Obrázok 3*. Medzi komentujúcimi rezonovali najviac dve témy 01 Jazyk a komunikácia a 05 Človek a spoločnosť.

Obrázok 3: Graf Početnosti pripomienok k danej téme

Z hľadiska konkrétnych článkov vyberáme päť najviac komentovaných (*Tabuľka 1*).

Tabuľka 1: TOP 5 najviac komentovaných článkov

Komentované články	Počet komentárov
04.03.03 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť pre 3. cyklus	148
01.02.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 1. cyklus	85
04.03.0 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť pre 2. cyklus	58
03.03.03 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a príroda pre 3. cyklus	57
04.03.01 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť pre 1. cyklus	52

Pohľad na dvadsať najnavštevovanejších článkov vyjadruje *Tabuľka 2*. Najviac čitateľov navštívilo sekciu s otázkami a charakteristiku vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia. Ďalej dominujú dva články z rovnakej vzdelávacej oblasti a článok *02.01.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu matematika pre 1. cyklus*.

Tabuľka 2: TOP 20 najnavštevovanejších článkov

Článok	Návštevnosť
Často kladené otázky	1 883
01.01 Charakteristika oblasti	1 815
01.02.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 1. cyklus	1 727
01.02.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra	1 249
02.01.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu matematika pre 1. cyklus	1 237

04.03.03 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť pre 3. cyklus	1 216
01.02.01 Charakteristika podoblasti vyučovania prvého jazyka	1 191
01.02.03.02 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 2. cyklus	1 186
03.03.03 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a príroda pre 3. cyklus	1 086
04.03.01 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť pre 1. cyklus	1 071
04.03.02 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť pre 2. cyklus	1 023
01.02.03.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 3. cyklus	968
03.03.01 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a príroda pre 1. cyklus	965
02.01.03.02 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu matematika pre 2. cyklus	961
01.02.02 Ciele podoblasti vyučovania prvého jazyka	908
03.03.02 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a príroda pre 2. cyklus	907
04.01 Charakteristika oblasti	905
02.01.03.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu matematika pre 3. cyklus	895
04.02 Ciele vzdelávacej oblasti	626
02.01.01 Charakteristika oblasti	605

3 Recenzné posudky

V tejto časti predkladáme prehľad recenzných posudkov v zmysle ich obsahového zamerania, ich počtu a so zreteľom na pozíciu recenzentov (Tabuľka 3). Celkovo sme analyzovali 69 recenzných posudkov, pričom najväčšia časť z nich bola venovaná vzdelávacej oblasti 04 Človek a spoločnosť. Všetky recenzné posudky môžete nájsť na tomto linku: <https://verejnakonkultacia.vzdelavanie21.sk/clanok/recenzne-posudky-k-vzdelavacim-standardom/>. Recenzenti pôsobili na rôznych pozíciách, predovšetkým na pozíciách učiteľov základných a vysokých škôl, ale aj na odborných pozíciách v rámci ministerstva školstva, Úradu vlády SR, Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (NIVaM), Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP), ale aj na pozíciách v rôznych asociáciách a občianskych združeniach. Súčasťou našej analýzy boli aj posudky verejnosti a žiackeho poradného výboru.

Tabuľka 3: Prehľad recenzných posudkov

Oblasť pripomienkovania	Množstvo recenzných posudkov	Pozícia recenzentov
Vzdelávacie štandardy všeobecne	13	Učiteľ/ka na ZŠ (4) Vysokoškolský/á učiteľ/ka (2) Ministerstvo školstva (1) OZ inTYMYta (1) Úrad Vlády SR (1) Stála konferencia aktérov vo vzdelávaní (1) NIVaM (1) Združenie katolíckych škôl Slovenska (1) Verejnosť (1)
01 Jazyk a komunikácia	14	Učiteľ/ka na ZŠ (2) NIVaM (2) Verejnosť (3) MŠVVaŠ SR (1) Slovenská asociácia učiteľov francúzštiny (1) OZ Krajina čitateľov (1) Slovenská asociácia učiteľov slovenčiny (1)

		Centrum vzdelávacích analýz (1) VÚDPaP (1) Žiacky poradný výbor (1)
02 Matematika a informatika	8	Vysokoškolský/á učiteľ/ka (4) Učiteľ/ka ZŠ a SŠ (2) Národná koalícia pre digitálne zručnosti a povolania SR (1) Žiacky poradný výbor (1)
03 Človek a príroda	7	Vysokoškolský/á učiteľ/ka (2) Učiteľ/ka na ZŠ (1) Učiteľ/ka na SŠ (1) VÚDPaP (1) Centrum vzdelávacích analýz (1) Žiacky poradný výbor (1)
04 Človek a spoločnosť	16	Vysokoškolský/á učiteľ/ka (8) NIVaM (1) Štátny pedagogický ústav (1) Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (1) Centrum vzdelávacích analýz (1) Národný projekt Usmerňovať pre prax (1) VÚDPaP (1) Doktorand/ka (1) Žiacky poradný výbor (1)
05 Človek a svet práce	2	VÚDPaP (1) Žiacky poradný výbor (1)
06 Umenie a kultúra	5	VÚDPaP (1) NIVaM (1) Učiteľ/ka na ZŠ (1) Asociácia učiteľov hudby Slovenska (1) Žiacky poradný výbor (1)
07 Zdravie a pohyb	4	MŠVVaŠ SR (1) VÚDPaP (1)

		Vysokoškolský/á učiteľ/ka (1) Žiacky poradný výbor (1)
--	--	---

4 Pripomienky z verejnej konzultácie

Po skončení verejnej konzultácie boli všetky pripomienky rozdelené podľa tém a následne zaslané autorským tímom za dané vzdelávacie oblasti. V tejto správe uvádzame všetky pripomienky s rovnakým obsahom spoločne (nie všetky sú uvedené doslovne).

Pripomienky sú štruktúrované podľa tematických oblastí *Projektu nového kurikula*.

01 Jazyk a komunikácia

01.01 Charakteristika oblasti

- Návrh na zmenu digitálnu gramotnosti na mediálno-digitálnu gramotnosť
- Návrh na doplnenie:
 - pridať dopravnú gramotnosť (ak nie je obsiahnutá, tak myslená v rámci občianskej gramotnosti).
 - vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia by malo byť jasne deklarované, že súčasťou rôznych textov a foriem komunikácie sú aj dialogické a monologické textové – prinajmenšom umelecko-dramatické štruktúry, t. j. dramatické texty základných druhov dramatického umenia. Bežný život je založený na dialogických (napr. rozhovor) a monologických (napr. rozprávanie) formách ústnej komunikácie.

01.02.01 Charakteristika podoblasti vyučovania prvého jazyka

- Návrh na doplnenie:
 - najneskôr v 2.cykle naučiť žiakov:
 1. rozoznávať fakt od názoru,
 2. vystavať argument,
 3. rozoznať argumentačné fauly,
 4. hodnotiť kvalitu zdroja informácie a jej dôveryhodnosť.
 - Pre výučbu jazyka a komunikácie vo všetkých podoblastiach by bolo vhodné vložiť odporúčanie o návšteve tých druhov divadelného umenia, ktoré sú pre žiakov základných škôl najdostupnejšie a majú s nimi najčastejšiu skúsenosť. Ide o činoherné a bábkové formy, ktoré je možné v spätnej reflexii na hodinách využiť na posilnenie a rozvoj jazykových komunikačných zručností.

- Návrh na zmenu, ak chceme dať každému žiakovi primeraný priestor na vyučovacej hodine – hlavne komponenty komunikačná interakcia, hovorená a písaná produkcia – bolo by vhodné deliť triedu na menšie skupiny podobne ako na cudzom jazyku.

01.02.02 Ciele podoblasti vyučovania prvého jazyka

- Návrh na zmenu, ak majú žiaci získať základné znalosti o jazykovom systéme..., vhodnejšie vnímam použiť formuláciu: získať základné poznatky. Znalosť mi príde už na vyššej úrovni, nie základná.

01.02.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra

- Návrh na zmenu ukážok, ktoré tvoria učebnice literatúry. Je množstvo krásnych, hodnotovo bohatých ukážok z detskej literatúry, kde sa môže žiak už od mala zamýšľať nad hodnou rodinou, priateľstvom, prvej lásky. Namiesto toho je literatúra plná ukážok, ktoré žiakov nebavia a niekedy ani ja, ako učiteľka, neviem čo chcel vlastne autor povedať.

01.02.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 1. cyklus

- Návrh na doplnenie:
 - Spoluprácu s prof. divadlom pre deti, návšteva divadelného predstavenia a to aktívne, ako zážitková recepcia dôležitá pre rozvoj dieťaťa. Spomínajú sa rôzne druhy gramotností, od čitateľskej, cez mediálnu až po finančnú, ale diváckej a divadelnej gramotnosti sa nevenuje žiadny okruh v rámci cieľov vzdelávania rôznych obsahových, výkonných štandard. Napr. v tejto oblasti slovenský jazyk a literatúra 1. cyklus, existuje výkonové štandardy a zážitková recepcia : rozprávať svoje zážitky z divadelného, filmového a rozhlasového predstavenia, dramatizovať vhodné literárne texty, umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu (divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel), ale bez akéhokoľvek prepojenia na aktívnu návštevu divadla, aktívne zoznámenie sa s divadelným predstavením, nie je žiadna možnosť tzv. neformálneho vzdelávania prostredníctvom využitia/spracovania potenciálu divadelnej tvorby do vzdelávania v škole (ako je uvedené napr. v dokumentoch, ktoré zaviazali vládu SR k aplikácii umenia do vzdelávacieho procesu Soulská agenda r. 2010). Pri obsahovom

- štandarde identifikovanie základných prvkov textu chýbajú napr. informácie o prvkoch dramatického textu a odlišenie drámy od spomínaných druhov.
- Zážitková recepcia - Výkonový štandard - vyzrávať svoje zážitky z divadelného, filmového a rozhlasového predstavenia: obohatiť vyžadovanú zručnosť aj o spoločný zážitok, vzájomné zdieľanie informácií, skúseností a emócií z neho, vzájomnú interakciu
 - Zážitková recepcia - Obsahový štandard: chýbajú mi stavebné prvky dramatického textu a odlišenie drámy od poézie a prózy, verím, že ani v 1.cykle to nie je predčasné, aspoň v základných prvkoch a jednoduchým spôsobom poukázať na všetky tri základné literárne druhy.
 - Zážitková recepcia – obsahový štandard:
Doplniť: Samostatný/sebavedomý čitateľ - má vášeň pre čítanie, túžbu po dobrodružstve z čítania, aktívne vyhľadáva rôzne literárne žánre.
 - Písaná produkcia – Žánre písaného textu: tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam): navrhujeme zahrnúť do témy oboznámenie so slovenskou abecedou, s abecedným usporiadaním slov podľa prvého písmena a jeho využitím pri práci so zoznamami.
 - Písaná produkcia – Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu: fonemický pravopis: delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonemického pravopisu: navrhujeme zahrnúť do témy aj učivo o rozlišovacích znamienkach.
 - Písaná produkcia - Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu: slabičný pravopis (de, le, lie atď.): navrhujem zahrnúť do témy slabikotvorné spoluhlásky, uviesť do zátvorky príklad aj na slabiku so slabikotvornou spoluhláskou.
 - Do celku termíny: kritické myslenie, vzťah k čítaniu, rozvoj mäkkých zručností, podpora fantázie, zvedavosti, tvorivosti, predstavivosti.
 - Hovorená produkcia, Výkonový štandard – Žiak vie/dokáže: zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu "a uviesť ich zdroje" (rodičia, detský časopis, kniha, encyklopédia. ...).
 - V komunikačnej interakcii doplniť pojem "neverbálna komunikácia".
 - Čítanie pre zážitok: sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu - doplniť slovo "pesničky". V prvom cykle z hľadiska ontogenického vývinu významne posilňujú sluchovú analýzu, dôležitú pre rozvoj elementárneho čítania.

- Do Tematickej okruhy a žánre: kultúra a zvyky mojich spolužiakov, kamarátov z iných krajín, iných národností.
- Hovorená produkcia – Výkonový štandard: Žiak vie/dokáže: korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení.
Doplniť: pomocou učiteľa alebo spolužiakov korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení
- Písaná produkcia – Obsahový štandard: Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu: fonemický pravopis: delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonemického pravopisu; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž);
Spresniť!: (...slabičný pravopis de, te, ne, le, di, ti, ni, li)
- Zážitková recepcia – Obsahový štandard: Čítanie pre zážitok, stváranie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky;
Doplniť: stváranie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa;
- Komunikačná interakcia – v tejto časti chýba rozvíjanie premýšľania, pochybovania, hodnotenia počutého. Preto navrhujem do tejto časti pridať nasledujúce:
 - Komunikačná interakcia: chápe rozdiel medzi faktom a názorom.
 - Komunikačná interakcia: rozumie, že v komunikácii dochádza k nedorozumeniam, že odovzdať myšlienku tak, aby bola správne pochopená nie je ľahké, učí sa overovať si, či rozumie správne to čo počul
 - Komunikačná interakcia: chápe, že on sám alebo komunikačný partner sa môže mýliť
 - Komunikačná interakcia: skúma rôzne vyjadrenia a uvažuje nad ich pravdivosťou a učí sa vyjadriť nesúhlas s počutým s jednoduchým odôvodnením prečo si myslí iné
- Pri písanej produkcii mi chyba „ťah“ na zaznamenávanie si svojich poznámok (myšlienok ktoré mi napadli pri počúvaní, čítaní) pre svoje učenie sa
- Návrh na preformulovanie
 - „interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka; základné pravidlá písania čiarky v jednoduchej vete (napr. vo viacnásobnom vetnom člene)“ ma negatívnu konotáciu preformulovať na

„úloha čiarky vo vete v jednoduchých situáciách (napr. vo viacnásobnom vetnom člene)“ Myslím, že to lepšie vystihuje prácu s čiarkou v 1. cykle, niečo v zmysle "žiaci vnímajú, že v textoch sa čiarka vyskytuje, poukazujeme na to, keď píšú vlastný text, ale neskúšame/nehodnotíme/nepostihujeme ich za nesprávne použitie čiarok".

- Písaná produkcia - Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu: rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, regionálne blízke zemepisné názvy): Navrhujem bližšie určiť a konkrétne špecifikovať, čo sa rozumie pod „regionálne blízke zemepisné názvy“ (sú to názvy obcí, pohorí, riek, štátov a pod.?).
- Návrh na úpravy:
 - Pravopisné učivo - vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch frekventovaných domácich slov; pravopis frekventovaných prevzatých slov; Túto časť by som presunula do 2. cyklu, keďže na základe skúsenosti je toto učivo pre 1. cyklus náročné.
 - Navrhujem kompletné učivo o vybraných slovách zaradiť do 1. cyklu. Učiva je síce veľa, ale zbytočne sa rozťahuje a nie je to efektívne. V 2. cykle by sa žiaci samozrejme s frekventovanejšími slovami stretávali v tlačených, písaných, odborných textoch, čím by si ich opakovali, upevňovali a aplikovali.
 - Učivo o tvarosloví by som zaradila až do 2. cyklu- je rozsiahle, náročné, pre deti z 1. cyklu dosť abstraktné.
 - Pretriediť vybrané slová, s veľkým počtom sa dieťa vôbec nestretáva. Ponechať len tie, ktoré má v bežnej slovnej zásobe.
 - Zvážiť osvojenie si pravopisu prevzatých slov v 1. cykle. Deti sa najprv naučia, že po tvrdej spoluhláske píšeme y a po mäkkej i, no vzápätí ich učíme, že u prevzatých slov to nie vždy platí. Lenže deti nevedia odlíšiť, ktoré slovo je prevzaté. Oni aj slová kino, tiger, cyklus a pod. považujú za pôvodne slovenské slová. Môže to u nich vyvolať chaos.
 - Základné pravidlá písania čiarky v jednoduchej vete (napr. vo viacnásobnom vetnom člene).....by som presunula min.do konca 2.cyklu
 - Samostatné usporiadanie napr. 5 slov podľa abecedy by som dala až do 2.cyklu. V 1. cykle stačí pasívne, aby sa vedeli orientovať v slovníkoch. Iný praktický význam to pre dieťa nemá a nikdy nemalo.

- Práve slabikotvorné spoluhlásky stačí presunúť na 2. cyklus. Praktický význam to nemá. Na konci riadka vie slovo rozdeliť aj bez toho. Keď vynecháme zbytočné samoúčelné preberanie gramatiky, ostane viac času na sloh, diskusiu a pod.
- V zážitkovej recepcii je veta: „predniesť naspamäť literárny text primeraný veku“ – nahradiť dramatizovaným čítaním.
- Pri písanej produkcii mám pochybnosť v časti „písanie malých a veľkých, tlačených a písaných písmen slovenskej abecedy“ - nie úplne rozumiem zmyslu písania tlačených veľkých a tlačených malých v prípade ak sa dieťa učí písať nespojitým písmom ktoré je podobne tlačenému písmu, tam sa mi javí prirodzene trénovať iba jedno písmo a to nespojite písane písmo. Pokiaľ štandard chce zadefinovať že sa bude používať iba spojite písmo – nesúhlasím s tým a považoval by som to za obrovsky skok späť do minulosti.
- V 1. cykle by malo byť cieľom v pisateľskej gramotnosti - dokázať sa samostatne písomne vyjadrovať na úrovni slov a viet. Samostatné písomné vyjadrovanie na úrovni textu by som posunula až do druhého cyklu. (Keďže prvý a druhý cyklus považujeme v podstate za súčasné primárne vzdelávanie, takto postaveným kurikulumom by sme zabezpečili, aby sa po ukončení oboch cyklov žiak dokázal písomne vyjadrovať na úrovni slov, viet aj textu).
- Posilniť v 1. cykle naratívne schopnosti žiakov. Deti sa musia najskôr naučiť prerozprávať dej pomocou dejových obrázkov, prerozprávať príbeh, zážitky, opísať obrázok,... (pre spätnú väzbu a tréning môžeme využívať napr. nahrávanie rozprávania, metódy story telling, story acting..) a tak položíme základy pre schopnosť písomnej "narácie" v druhom cykle.
- Porozumenie významu autora pre tvorbu textu. Zmenili by sme to na: pochopenie významu textu z pozície (pohľadu) autora.
- Návrh na zmenu:
 - Úplné vynechanie kontrolných diktátov nepovažujeme za vhodné. Odporúčame vymedzenie minimálneho počtu kontrolných diktátov v 2. – 4. ročníku a klasifikáciu nahradiť počtom chýb a alternatívneho spôsobu hodnotenia.
 - Upraviť stupnicu v diktátoch. Deti sú v súčasnosti viac nepozorné ako v minulosti, preto neraz urobia chybu nie preto, že neovládajú daný pravopisný jav, ale z nepozornosti. Doterajšia stupnica je preto pre nich demotivujúca. Malo by sa hodnotiť viac individuálne. Je podľa mňa rozdiel, či dieťa z nepozornosti vynechá v slove písmenko a či urobí chybu, že po tvrdej spoluhláske napíše i.

- "Funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu" nahradiť slovo "pohybových" slovom "neverbálnych". Vychádzame zo skúsenosti, že pri dialógu sa deti musia často učiť správne používať očný kontakt.
- V časti vecná recepcia je opakovane uvedené, že deti majú ovládať sluchovú analýzu slabík, tiež syntézu písmen do slabík, tiež ma nacvičené čítanie slabík. Toto vychádza z histórie kedy od roku 1951 u nás bola analyticko-syntetická metóda akou sa u nás učí čítanie uzákonená ako jediná možná. Tento koncept je už napr. v susednom Česku prekonaný a vyučujú sa aj iné metódy, ktoré nepotrebujú ucíť deti najprv slabiky až potom slova. Osobne som presvedčený že pluralita metód pomáha rastu kvality. Preto navrhujem z časti Vecná recepcia vypustiť povinnosť ovládať slabiky. Ak dieťa ovláda písmena, slova, vety je to to čo sme chceli – akou metódou sa k tomu dostane už nechajme na učiteľoch.
- Potreba prehodnotiť:
 - Ciele vzdelávania pre 1. cyklus č. 10 Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta:
deti majú problém vyjadriť verbálne svoje pocity. Deti by si mali v tomto cykle hlavne tvoriť slovnú zásobu. Málo čítajú, stále viac a viac musím vysvetľovať význam aj jednoduchých slov, .../ deti sa na stretnutiach nerozprávajú ale píšú si cez sms-ky a alebo sa hrajú na mobiloch /
 - Komunikačná interakcia – výkonový štandard: „vyjadriť myšlienky, potreby a emócie jazykovo a sociálne primeraným spôsobom“
vyjadriť myšlienky, potreby a emócie jazykovo a sociálne primeraným spôsobom nedokáže väčšina dospelaj populácie v tejto krajine. Samotní učitelia samozrejme nie sú výnimkou. Zdieľanie emócií a potrieb zahŕňa určité predpoklady. Asi najdôležitejšie sú - dokázať ich rozpoznávať, identifikovať a pomenovať a vytvorenie bezpečného priestoru, v ktorom je možné zdieľať emočné prežívanie, ísť s kožou von, ukázať sa zraniteľným. Myslíte si, že súčasná základná škola je takýmto bezpečným miestom? Každý lepší psychológ vám potvrdí, že dieťa nebude autenticky zdieľať nič človeku, ktorý ho disciplinuje, hodnotí a porovnáva.
 - Výkonový štandard – žiak vie sledovať vlastné porozumenie textu: z praxe viem, že mnohí odučia tému /nejaký bod obsahového štandardu/. Dost' sa obávam, ako sa takto orientovaným pedagógom podarí naplniť výkonový štandard. Podľa mňa ich to musí niekto naučiť. Celkovo podľa mňa ide o zmenu koncepcie vyučovania jazyka, od učenia sa gramatických javov k využívaniu jazyka. Ale metodiku, ako to učiť,

treba dať zažiť učiteľom, vzdelávať ich v tom, akými metódami tieto štandardy dosiahnuť. Ja sama by som sa prvá hlásila na vzdelávanie na túto tému.

- Písaná produkcia - Výkonový štandard – Žiak vie/dokáže: vyjadriť písaním svoje emócie a predstavy. Neprimerané veku. Navrhujem vynechať, alebo posunúť do vyššieho cyklu.
- Hovorená produkcia - Výkonový štandard Žiak vie/dokáže: predniesť jednoduchý príležitostný rečnícky prejav. Náročné, neprimerané veku. Vynechať, alebo presunúť do 2. - 3. cyklu.
- Návrh na vynechanie:
 - Z obsahového štandardu, čítanie s porozumením :Termín strofa (zavčasu, príliš abstraktný).
 - Zo zážitkovej recepcie, výkonový štandard: Robenie záznamov. Nie každé dieťa, čo rado číta aj rado kreslí, či píše a deťom, ktoré neradi čítajú, táto povinnosť čítanie ešte viac znechutí.
 - Vynechať čitateľské portfólio. Rozumieme cieľu, ale v cca ôsmich rokoch veku ešte nie je dôkazom samostatného ani sebavedomého čitateľa.

01.02.03.02 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 2. cyklus

- Návrh na doplnenie:
 - Zpracovať osvedčené a v iných krajinách fungujúce modely prierezového prepájania školy a iných oblastí umenia, v našom prípade divadla, ktoré v iných krajinách úzko kooperuje so vzdelávacím systémom a prispieva k formovaniu estetickej gramotnosti dieťaťa a k rozvíjaniu tvorivosti. Napr. v štandardoch sj a lit. 2. cyklus v časti písaná produkcia sa venujeme princípom a stavbe dialógu v oblasti hovorenej produkcie, ale zručnosti žiaka môže dotvárať v tomto smere jednak aktívna účasť na divadelnej hre, ktoré sú väčšinou vystavené na používaní dialógov a v osobnej rovine je možnosť rozvinúť zručnosti žiakov o tvorbu krátkeho dramatického textu/skeču na základe zážitku z predstavenia, alebo inak. Rovnako v časti zážitková recepcia sa uvádza dramatizovať vybrané texty pomocou zástupných rekvizít, k čomu je primerane vhodná návšteva bábkového divadla, ktoré v súčasnosti pracuje s rôznymi formami objektov a je málo známe pedagogickej verejnosti. Rovnako porovnávanie podôb a spracovanie príbehov (literárny, filmový, divadelný, rozhlasový), alebo iného výkonného obsahového

- štandardu, odlišiť diela poézie, prózy a drámy by boli účinné cez priamy aktívny zážitok z návštevy divadla a iných druhov umenia.
- V časti *Komunikačné prostriedky a pravidlá* pri slovných druhoch odporúčam okrem ich formálnej stránky, sémantických a komunikačných funkcií v rámci ohýbania (skloňovania, časovania) - zaradiť aj sémantiku a štylisticko-komunikačnú hodnotu, funkciu základných gramatických kategórií, ako pád, rod, číslo, osobu etc. V tomto zmysle tento aspekt rozvinúť aj ďalej v 3. cykle, prirodzene, potom aj vo vyššom sekundárnom vzdelávaní.
 - Písaná produkcia – Obsahový štandard: Osvojovanie a uplatňovaniu pravopisu: Gramatický pravopis chýba pomenovanie ďalších javov, ktoré poznáme a ovplyvňujú náš pravopis: vzory podstatných mien, pády (D, L, I - i), pravopis sloves, vzory prídavných mien (nielen pekný , ale aj cudzí, páví, otcov, matkin) atď.
 - Vecná recepcia – žánre vecného textu: jazykový slovník - Navrhujem zahrnúť do témy oboznámenie sa s abecedným usporiadaním slov podľa prvého, druhého písmena, pretože je potrebná pri práci so slovníkmi.
 - Vecná recepcia – Komunikačné prostriedky a pravidlá – základné poznávanie významu a funkcie jednotlivých slovných druhov v texte): Navrhujem konkrétnejšie špecifikovať rozsah učiva pri jednotlivých slovných druhoch (napr. príslovky - aj otázky, ktorými ich žiaci identifikujú v texte?) a doplniť informáciu, či uvedené zahŕňa aj učivo o číslovkách (v dokumente sa konkrétne spomínajú len podstatné mená, prídavné mená, zámená a slovesá).
 - Doplniť konkrétne stupne primeranosti ku komunikačnému prostrediu.
 - Návrh na preformulovanie:
 - V časti Tematické okruhy a žánre - odlišnosť od iných, podobnosť s inými (ak je niekto iný, nie je podobný), navrhujem nahradiť inými pojmami, napr. ľudská jedinečnosť, príp. spoločné a rozdielne vlastnosti ľudí.
 - V dokumente sa často objavuje pojem "primeraný" - napr. prezeranie primeraných žánrov vecného textu, porozumenie primeraným digitálnym textom s odbornou funkciou, porozumenie primeraným reklamným textom... Čo tým autori myslia? Kto určí primeranosť?
 - Porovnávanie komunikačných zvyklostí v slovenčine a v inom jazyku bude možné len vtedy, ak v triede budú žiaci z inojazyčného prostredia. Teda nie všade sa to bude dať aplikovať.

- Čo sú to „primerané frazémy“?
- Potreba poznať základné poznávanie významu a funkcie jednotlivých slovných druhov – do akej miery? Má poznať čo je to časťica?
- Návrh na úpravy
 - predniesť jednoduchý rečnícky prejav - presunula by som do 3. cyklu. tu sa mi to zdá náročné.
 - Vecná recepcia – odborný štandard: Komunikačné prostriedky a pravidlá: vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov z textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, ustálené slovné spojenia s obrazným významom (príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy) – presunúť do 3. cyklu
 - Vecná recepcia – odborný štandard: Komunikačné prostriedky a pravidlá: identifikovanie slov z rovnakého slovotvorného hniezda v texte, pozorovanie predponového a príponového tvorenia slov, motivačný vzťah medzi základovým a odvodeným slovom – presunúť do 3. cyklu
 - K bodu Korešpondencia - porovnanie písanej a elektronickej komunikácie: Slohový útvar LIST (tu predpokladám súkromný list) sa dnes už v praxi nevyužíva, ľudia si nepíšu listy, využívajú maily a krátke správy, ktoré majú inú podobu ako pôvodný list. Písanie listu by som vypustila.
 - Pri komunikačnej interakcii vo výkonovom štandarde mi komunikácia s rešpektom so spolužiakmi z viacjazyčného prostredia silnejšie korešponduje s predmetom etická výchova (napriek rešpektovaniu medzipredmetových vzťahov a celkovej nevyhnutnosti prierezových tém).
 - Spomína sa, že žiaci sa majú naučiť rozlišovať nominatív jednotného a množného čísla pri prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pekný. Podľa mňa je to málo. Bola by som za to, aby sa začalo od podstatných mien – postupne vzory, ako je to v súčasnosti. Ako môžu deti písať texty, keď nevedia základné veci z pravopisu? Naučiť sa rozlišovať len pekný/pekní je nepostačujúce.
 - S čiarkou v súvetí majú aj starší žiaci problém. Nevie, či to nie je skoro. Muselo by podľa mňa byť do tohto cyklu zaradené podrobné učivo o spojkách. No to som tam nikde nenašla.
 - Slovné druhy sú spomenuté veľmi všeobecne. Nie je mi jasné, čo konkrétne o ktorom slovnom druhu by sa mali žiaci naučiť, do akej hĺbky učivo prebrať.

- Časovanie, skloňovanie a pádové otázky by sa mali žiaci naučiť už skôr.
- Dramatizovanie vybraných textov je pri súčasnom zložení triedy podľa mňa nie veľmi správna voľba. Žiaci sú hanbliví a netvoriví. Nie každý by bol schopný zapojiť sa. Okrem toho je to aj časovo náročné.
- Písomné záznamy o prečítaných textoch odradia od čítania. A to by bola škoda.
- Román ako literárny žáner by som posunula do 3. cyklu.
- Poviedka, román, biografica, báj, balada, fantasy literatúra, rozhlasová hra – presunúť do 3. cyklu.
- Interpunkčný pravopis – čiarka v jednoduchom súvetí – presunúť do 3. cyklu.
- Vnímam v návrhu silný ťah na „techniku komunikácie“ ale slabý na obsah toho čo sa dozvedám a potrebu kriticky pracovať s obsahom toho čo sa dozvedám.
- Preto par návrhov:
 - Rozvíjanie schopnosti zhodnotiť to čo som počul (čítal) - čo bolo pre mňa nové, čo viem (myslím si) inak, čo sa mi javí otázne a preto o tom potrebujem vedieť viac, získanie preventívneho vedomia o manipulácii s informáciami, uvažovanie o zámere autora (hovoriaceho aj píšuceho) – prečo tvrdí pravé toto, zavnímanie a opatrnosť pri vyjadreniach, ktoré vyvolávajú silne emócie.
 - Rozvíjať schopnosť sformulovať kvalitne protiargumenty
 - K Reflexii hovoreného/počúvaného prejavu – Počuté skúma. Rozpoznáva argumentačné fauly, neférové komunikačné taktiky a logické chyby, relevantnosť vyjadrenia, uvažuje nad silou argumentov.
 - Svet sa mení a nástroje AI zamerane na tvorbu textov budú o pár dní denným chlebom aj nás aj u deti... Písaná produkcia tak ako je nastavená v tomto kurikule je tvorba textu podľa štruktúry...a pravé v tom je AI vynikajúca. Osobne si myslím, že by sa naša snaha mala viac zamerať nie na štruktúru písania ale na obsah – na myslenie, na posudzovanie relevancie a sily argumentov (v tom AI zatiaľ nie je dobrá – je dobrá v rešerši). Vytváranie textov s pomocou AI bude bežná rutina – zmysel písania textov deťmi vidím v dvoch rovinách – písanie originálneho vyjadrenia svojich myšlienok, objavov, postrehov a sebvýjadrenia (ktoré je originálne, neprenosné, subjektívne). A písanie si ako nástroj na vytváranie si vlastného názoru, snaha o precízne formulovanie toho čo si o niečom myslím ma vedie k hlbšiemu porozumeniu. Čiže písanie skôr ako nástroj rozvoja svojho

myslenia ci chápania veci. Osobne by som Pisanú produkciu prenastavil v tomto duchu – zameranie na obsah by som posilnil, snahu o písanie podľa štruktúry umenšil.

- V tematických okruhoch na čítanie by som pridal tému Zlyhania, špeciálne aj Zlyhania dospelých.
- Zbytočnosti, ktoré nepodporujú osvojenie jazyka:

Literárne texty

- Charakteristické prvky slovenských ľudových rozprávok, ľudové piesne: zbytočná slovná zásoba, ktorú v bežnom živote žiaci maďarskej národnosti nevyužívajú a obsahujú zastaralé, mätúce výrazy, skloňovanie a časovanie. Celkovo cieľom vyučovania slovenského jazyka na národnostných školách by malo byť medzi inými aj to, aby si žiaci jazyk obľúbili a táto téma pre túto vekovú kategóriu už je zastaralá.

Tematické okruhy

- Doprava a cestovanie: dopravné značky a predpisy sú ilustrované a preto nie je dôvod ich učiť aj v slovenčine najmä v druhom cykle.
- Človek a príroda: domáce a lesné zvieratá, poľné zvieratá a ich mláďatá, život v lese a na lúkach, na poliach, činnosti ľudí a zvierat podľa ročných období, poľnohospodárske práce, práce v ovocnom sade a v záhrade: tie to tematické okruhy by bolo potrebné nejakou formou zmodernizovať. Celkovo tematické okruhy sú veľmi oddelené od seba, nie je medzi nimi prechod, ani prepájanie, žiak sa stretne na každej vyučovacej hodine novým textom, novými slovami – to je veľmi náročné, veď aj školská inšpekcia vyžiada prepojenie medzi predmetmi na jednej vyučovacej hodine.
- Návrh na zmenu vyučovania literatúry v 2. a 3. cykle. Vyučovať literatúru s prepojením na dejepisom, aby sa nestalo, že na literatúre sa preberá romantizmus (18. storočie) a na dejepise ešte len raný stredovek. Treba posilniť puto medzi týmito predmetmi. Poznanie historického kontextu je nesmierne dôležité pre interpretáciu diela a naopak literatúra nám poskytuje náhľad do reálneho života a skúseností ľudí v jednotlivých historických obdobiach. A to treba potom dodržať aj na stredných školách. A treba upustiť od biff'ovania sa životopisu autorov a zoznamu ich diel, a zamerať sa na čítanie a analýzu diela, pokojne stačí prebrať za štvrt'rok jeden román, ale s tým, že žiaci si ho aj reálne prečítajú doma po častiach a na hodine budú diskutovať o význame prečítanej časti, správaní postáv, symbolike, a historickom kontexte.

01.02.03.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 3. cyklus

- Návrh na doplnenie:

- Zážitková recepcia: ani v 3.cykle (rovnako ako v predchádzajúcich) by zážitková recepcia nemusela úzko hľadiť len na rozvoj čitateľskej gramotnosti prostredníctvom návštevy knižníc, ale venovať sa aj rozvoju diváckej gramotnosti (návšteva divadla, počúvanie rozhlasových hier,..), ako spoznávanie a osvojovanie si rôznych podôb umeleckého diela, vychádzajúceho z literatúry. Ak teda zostaneme len pri nej. Je potrebné vytvoriť výkonový a obsahový priestor, nielen časový, na návštevu divadiel (kultúrnych inštitúcií), aby sa táto nepovažovala za stratu času, po ktorej treba doháňať učebnú látku...
- Oceňujem, že je tu veľká sloboda vo výbere literárnych textov, s ktorými môžu učitelia pracovať, aj podľa záujmov žiakov, ale navrhujem vytvoriť akúsi databázu možných aktuálnych čitateľsky zaujímavých i kvalitných textov s metodikami, po ktorých môžu učitelia siahnuť. Inak sa obávam, že budú niektorí pedagógovia používať tie staré v učebniciach, pretože nebude dostatok času hľadať nové.
- Komunikačná interakcia – Obsahový štandard: Dialogická komunikácia, diskusia a kooperácia – doplniť: nácvik skupinovej diskusie; identifikovanie manipulatívnej komunikácie a efektívna reakcia na ňu.
- Hovorená produkcia – Obsahový štandard: Príprava a prezentácia hovoreného prejavu – doplniť: prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti;
- Hovorená produkcia – Obsahový štandard: Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu – doplniť: sebareflexia prezentovaného prejavu; aktívne, kritické a rešpektujúce počúvanie hovorených prejavov iných; analyzovanie a hodnotenie obsahovej, kompozičnej, jazykovej, prednesovej a vizuálnej stránky prejavu podľa vopred stanovených kritérií; formulovanie argumentov pri vyjadrovaní stanoviska k vlastnému alebo inému hovorenému prejavu.
- Zážitková recepcia – Obsahový štandard: Čítanie pre zážitok – doplniť: ...rešpektovanie autorstva..., autorské právo a copyright

- Návrh na úpravy:

- Absentuje gradácia výsledných zručností a s ním spojené vedomosti, ktoré má žiak ovládať pri výstupe z jednotlivých cyklov. Každý cyklus a každú oblasť je potrebné vymedziť presne pojmami, ktoré majú žiaci ovládať.
- Zložené súvetia, ktoré momentálne nie sú obsahom vzdelávania a podľa mňa je to naozaj zbytočné v 3. cykle. presunúť do SŠ.
- Toto sa mi zdá veľmi náročné na konci 3. cyklu: určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameranie a účel, kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, hodnotenie štruktúry a prvkov textu, umelecké jazykové prostriedky a ich pôsobenie na čitateľa; analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná).
- Degradáciu literatúry na zážitkovú recepciu považujem za krok späť, pretože zážitok je iba malou súčiastkou toho, čo literárne texty ponúkajú. Napríklad štandardy zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry pre národnostné menšiny sú veľmi dobre uchopené, definované a praktické, a zároveň rešpektujú všetky moderné trendy vo vyučovaní.
- Zdá sa mi náročné, aby v 3. cykle žiaci pracovali s odbornými informáciami, pripravili interview s odborníkom a vytvárali odborné prezentácie. Podľa mňa majú na to čas na SŠ, aj to len tí, ktorí pôjdu na gymnáziá.
- Zostaviť rečnícky prejav, s tým súhlasím, ale moderovanie podujatia by som do 3. cyklu nedávala. Je to aktivita len pre hŕstku šikovných. My však dnes hovoríme o inklúzii.
- Korektorské značky žiaci na základnej škole nepotrebujú poznať. A bolo by dobré ich naučiť pracovať hlavne s online slovníkmi. Súčasné domácnosti totiž klasické knižné slovníky nemajú.
- Skloňovacie vzory podstatných a prídavných mien by som zaradila do II. cyklu.
- Recitácia je záležitosťou talentu. Určite nepatrí do obsahu vzdelávania.
- Vyradiť muzikál a reportážnu literatúru z 3. cyklu.
- Zaradiť do 3. cyklu scénu. (klasici - Lasica, Satinský)
- Samostatné budovanie čitateľského portfólia je v dnešnej dobe totálna utópia.
- V rámci rozdelenia cyklov absentujú presné pojmy, ktoré sa v rámci ktorého ročníka daného cyklu majú vyučovať. Uvítali by sme jasný prehľad pojmov, ktoré má žiak na konci každého cyklu ovládať, ako je to v súčasnom ŠVP – prehľadná tabuľka.

- V druhom cykle nepovažujeme za prejav aktuálnosti zaradenie pojmu list v rámci komunikačnej interakcie za vhodný a mohol by sa nahradiť iným písaným moderným útvarom hovorového štýlu.
- V rámci písanej produkcie či iných oblastí sa argumentuje pojmami jednoduchá veta a jednoduché súvetie s odvolaním sa na to, že žiaci nemajú ovládať odbornú terminológiu, no ak im máme vysvetliť rozdiel medzi jednoduchou vetou a jednoduchým súvetím, či už pri pravidlách písania čiarky alebo tvorby prejavu alebo vyjadrovania rôznych komunikačných zámerov, tak musia vedieť aspoň základný pojmový aparát, na základe čoho rozlíšia vetu od súvetia.
- V rámci písanej produkcie či iných oblastí sa argumentuje pojmami jednoduchá veta a jednoduché súvetie s odvolaním sa na to, že žiaci nemajú ovládať odbornú terminológiu, no ak im máme vysvetliť rozdiel medzi jednoduchou vetou a jednoduchým súvetím, či už pri pravidlách písania čiarky alebo tvorby prejavu alebo vyjadrovania rôznych komunikačných zámerov, tak musia vedieť aspoň základný pojmový aparát, na základe čoho rozlíšia vetu od súvetia.
- V písanej produkcii sa veľmi všeobecne charakterizuje oblasť morfológie, pričom sú tam zdôraznené len slovné druhy bez bližšej špecifikácie a klasifikácie (gramatické kategórie, vzory).
- V rámci hovorenej produkcie absentuje pojem melódia vety pri komunikačných prostriedkoch a pravidlách, čo je kľúčový pojem, nakoľko sa dôraz kladie na verbálnu komunikáciu.
- Ciele vzdelávania pre druhý cyklus operujú aj pojmom jazykové slovníky, no v konkrétnych kompetenciách lexikológia je len minimálne zastúpená. V oblasti lexiky z OŠ vypadli iniciálové skratky a skratkové slová?
- V treťom cykle v navrhovaných štandardoch chýbajú niektoré neohybné slovné druhy a enumerácia pri konkrétnych slovných druhoch je niekedy veľmi obširná (do obsahu pridávate pojmy, ktoré v súčasnom ŠVP nie sú: podstatné mená – látkové, skupinové, slovesá – činnostné, stavové, číslovky – druhové... Na druhej strane zavádzate pojmy, ktoré pre školskú prax základných škôl nie sú typické: vlastnostné a okolnostné príslovky, konektory, pripájacie častice.
- V rámci vied významovej roviny absentuje štylistika a stručný prierez primárnych jazykových štýlov.
- V literatúre nie sú vôbec spomenuté trópy ani figúry, operuje sa len s pojmom metafora a metonymia, no chýbajú pojmy z oblasti teórie literatúry, metriky, ako

napríklad rým a jeho typy, personifikácia, refrén, sylabický veršový systém, voľný veršový systém, literárny druh a žáner, druhová forma atď. Epiteton je pre žiakov 2. cyklu veľmi abstraktný pojem, preto ho navrhujeme zaradiť do 3. cyklu.

- V obsahovom štandarde Dialogická komunikácia, diskusia a kooperácia – zapojenie do diskusného fóra na internete – v ZŠ učíme neplnoleté deti, nemáme možnosť kontrolovať a ovplyvniť negatívne/ urážlivé reakcie na príspevky vo verejnom diskusnom fóre na internete. Z nášho pohľadu by si takáto aktivita vyžadovala súhlas zákonného zástupcu.
- Obsahový štandard - Čítanie s porozumením-porovnávanie základných literárnych útvarov z kultúrnych prostredí rôznych etník žijúcich na Slovensku a zo slovesnej tvorby Slovákov v zahraničí a Zážitková recepcia Výkonový štandard - literárne texty rôznych etník žijúcich na Slovensku, ktoré sú dostupné v preklade do slovenčiny, s oporou o poznanie základných historických súvislostí - snád' budú v učebniciach prezentované vhodnými ukázkami, ktoré u žiakov vzbudia záujem.
- Zvážila by som žáner tragédiu vynechať, podľa môjho názoru je vhodnejší na čítanie a rozoberanie na SŠ.
- Som názoru, že každá klasifikácia, ktorá nemá praktickú funkciu v komunikácii, je zbytočným zaťažovaním žiakov. Mala by platiť zásada, že učíme jednotlivé klasifikácie, iba ak majú nejaký konkrétny vplyv v praktickej komunikácii – čiže na tvorbu textu, slovosled alebo pravopis. Napr. v časti Komunikačné prostriedky a pravidlá sa uvádza potreba znalosti morfológických prostriedkov na analyzovanie významu a funkcie slovných druhov pri porozumení textu napr. slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové, činnostné, stavové; prídavné mená – akostné, vzťahové, privlastňovacie; príslovky – vlastnostné, okolnostné a pod. Verím, že nebude potrebné, aby žiaci ovládali tieto jednotlivé klasifikácie. Nazdávam sa, že pre prax nie je potrebné vedieť, či je prídavné meno akostné alebo vzťahové, pretože to nemá žiadnu praktickú funkciu v komunikácii a neovplyvňuje to ani pravopis prídavných mien. Podobne delenie prísloviak na príslovky miesta, času, spôsobu, príčiny nemajú v praxi odôvodnenie – ich druh neovplyvňuje slovosled vo vete a už vôbec nemajú vplyv na pravopis.
- Návrh na zmenu, aspoň jedna delená hodina slovenského jazyka v týždni. Učiteľ by tak s menším počtom žiakov mal priestor lepšie precvičiť praktickú komunikáciu, diskusiu, prácu s textom, dramatizáciu a pod.

- Potreba prehodnotiť:
 - Komunikačné zručnosti a pravidlá - morfológické prostriedky (predpokladám, ak ich idú používať žiaci, mali by poznať nasledujúce pojmy:
 - uvádzate základné významové skupiny plnovýznamových slovných druhov – podstatné mená – konkrétne, abstraktné, látkové, skupinové - nepostrehla som v rámci obsahu osvojenia si vedomosti o látkových a skupinových podstatných menách...
 - píše sa "plnovýznamových slovných druhov" a uvádzate neplnovýznamové slovesá
 - príslovky – vlastnostné, okolnostné - toto delenie nepovažujem za potrebné, navyše k okolnostným príslovkám patria aj príslovky miery, na ktoré sa pýtame otázkou koľko, to je dosť máťúce pre žiakov základnej školy
 - číslovky – druhové číslovky neboli v učebných osnovách; ak druhové, prečo nie aj skupinové.

01.02.04.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra pre 3. cyklus

- Navrhnuté literárne diela nie sú v súlade s úryvkami z učebných kníh. Napr.: N.Tóth Anikó: Tanárnő kérem, Vámos Miklós: Pofon atd'. - chýbajúce literárne diela.
- Potreba doplniť
 - Chýbajúce literárne diela, úryvky, básne podľa tematického okruhu:

Z tematiky lásky chýba:

- Balassi Bálint - Hogy Júliára talála, így köszöne néki,
- Juhász Gyula – Anna örök,
- Arany János – Tengeri hántás,
- Csokonai Vitéz Mihály – Tartózkodó kérelem

Z tematiky zmysel života a viera chýba:

- Babits Mihály – Jónás könyve,
- Kazinczy Ferenc – Írói érdem,
- Márai Sándor – Fűves könyv

Z tematiky vlast', vojna, hrdina chýba:

- Gárdonyi Géza – Az egri csillagok,
- povesti (Attila, Lehel, Botond),

- legendy (Szent Erzsébet, Szent László)
 - Chýbajúci autor a dielo: Janus Pannonius – Pannónia dicsérete
 - Zoradiť medzi básňami a úryvkami: Illyés Gyula- Egy mondat a zsarnokságról, Gál Sándor – Távolodók, Könyörgés, Fábry Zoltán – A vádlott megszólal
 - Zoradiť medzi žánrami aj slampoetry.

01.03.01 Charakteristika podoblasti vyučovanie slovenského jazyka ako druhého jazyka

- Návrh na doplnenie údajov o tom, kto bude vyučovať tento predmet a taktiež pôvodný decembrový návrh špecifikuje: " Jazykovú podporu môže poskytovať podľa rozhodnutia vedenia školy pedagogický zamestnanec školy, alebo škola sprostredkuje jazykový kurz zabezpečovaný externým poskytovateľom, ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených."
- Návrh na rozšírenie, prosím zvážiť pomenovania, tak ako sa používa pri cudzích jazykoch:
 - A. slovenský jazyk a slovenská literatúra,
 - B slovenský jazyk ako druhý jazyk - je veľmi nezrozumiteľné.
 Prosím zvážiť pomenovania, tak ako sa používa pri cudzích jazykoch:
 - A. Slovenčina ako DRUHÝ jazyk (sem spadajú deti žijúce v bilingválnej komunite, kde je predpoklad, že sa so slovenčinou sporadicky stretávajú- napr. maďarské deti na Slovensku. Nároky sú vyššie, akvizícia rýchlejšia a preto sem patrí aj štúdium literatúry.)
 - B. Slovenčina ako CUDZÍ jazyk (sem spadajú deti, ktoré ešte kontakt so slovenčinou nemali - deti cudzincov)
- Návrh na úpravy:
 - Potrebujeme dosiahnuť, aby jazykové vzdelávanie bolo nárokovateľné. V pôvodnom návrhu z decembra 2022 – časť 12 je uvedené: "Jazykový kurz sa organizuje v rozsahu podľa výšky poskytovaných finančných prostriedkov a personálnych podmienok školy."
 - Potrebujeme pevne stanoviť úroveň jazykových schopností a počet vyučovacích hodín pre úroveň 1 a 2. Pôvodný návrh uvádza "Odporúčaný počet vyučovacích hodín: 200 a 150" pre dve úrovne - nový návrh nepíše žiadne hodiny. Bude potrebné stanoviť, že "komunikačná úroveň 1" (bod 01.03.04.02) - žiak dosiahne úroveň... (napríklad A2) so stanoveným počtom hodín 200. Pre "komunikačnú úroveň 2 (bod 01.03.04.03) - žiak dosiahne úroveň... (B1) s počtom hodín 150. Stanovenie úrovne podľa CEFR je potrebné preto, aby sme vedeli štandardizovať

testy aj celú výučbu. Stanovenie hodín je potrebné preto, aby si škola, ktorá chce šetriť peniaze, "neodbavila" jazykový kurz tým, že spraví napr. 20 hodinový kurz.

- Návrh by mal ísť súbežne s podporou zavedenia špecializácie (ako aj školení, doplnení vzdelania) učiteľ slovenského jazyka ako cudzieho jazyka.

01.03.02 Ciele vzdelávacej podoblasti vyučovanie slovenského jazyka ako druhého jazyka

- Návrh na doplnenie, formovať si pozitívne postoje a pozitívny vzťah k slovenskému jazyku a jeho učeníu sa.....odporúčame doplniť...a cez jazyk ku kultúre, národu resp. posilňovanie národného povedomia

01.03.03 Charakteristika vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra

- Návrh na úpravu:
 - Ciele aj samotné učivo sú príliš náročné pre žiakov 1. cyklu (ktorí sú iba na úrovni A1). Tieto ciele a štandardy by sa dali splniť iba vtedy, keby žiaci nastupovali do ZŠ so znalosťami slovenského jazyka na úrovni A1, či dokonca A2.
 - Už samotný pojem „primerane veku“ je chybný – veku primeraný môže byť vzrast, správanie, rôzne schopnosti, aj ovládanie materinského jazyka, ale určite nie ovládanie cudzieho jazyka, to závisí od mnohých faktorov a určite sa bude veľmi líšiť aj v závislosti od toho, z akého prostredia, z akej rodiny daný žiak prichádza a môže byť veľmi odlišný u tej istej vekovej kategórie.
 - Špecifikovať – tak ako pri cudzích jazykoch - ktorým gramatickým javom začať, ktorým pokračovať a pod.) za ďalšiu chybu považujem, že autori ešte stále trvajú na dávno prekonanej metóde, t. j. vychádzať pri osvojení slovenského jazyka z „princípov opory o maďarský jazyk“.
 - Bolo by efektívne aspoň v rámci 1. a 2. cyklu učiť v školách s VJM Slovenský jazyk a slovenskú literatúru v koncepcii druhého jazyka tak, ako deti cudzincov. V anglickom jazyku existuje mnoho osvedčených metód, ktoré sú prenesiteľné aj do vyučovania slovenského jazyka v školách s VJM. Aj napriek tomu, že sa o tom často diskutovalo na odborných fórach, je pre nás sklamaním takto zostavené kurikulum, ktoré neodráža niekoľko rokov diskutovanú potrebu pozeráť sa na slovenský jazyk v školách s VJM optikou cudzieho jazyka.

01.03.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra pre 1. cyklus

- Návrh na úpravu:

- Predkladané štandardy považujem za príliš náročné. Na základe ustanovenia/požiadavky zákona, že SJSJ máme vyučovať „metódami a formami výchovy a vzdelávania ako cudzí jazyk“ sme očakávali podobné štandardy, ako sú napr. štandardy anglického jazyka v iŠVP z roku 2015. Predstavené štandardy kladú vyššie nároky na žiakov prvého cyklu, ako z anglického jazyka v treťom cykle. Pri takomto množstve požiadaviek opakovane neostáva priestor na upevnenie a opakovanie učiva, ktoré je základom k automatizácii používania už osvojených poznatkov. Bolo by vhodné taktiež prehodnotiť adekvátnosť niektorých tém z pohľadu ich potreby v reálnom živote.
- Okruhy, ktoré sú pre túto jazykovú úroveň ťažké, sú v rozpore so základmi komunikácie, pretože jediný spôsob, ako sa ich naučiť, je biflenie:

1. vedieť klásť otázky

2. rozlíšiť tykanie a vykanie - v štandardoch je uvedené, že sa deti v tomto cykle učia časovať slovesá v jednotnom čísle vo všetkých osobách a v množnom čísle v 1. osobe. Vykanie je však práve 2. osoba množného čísla. Slovesá nemusia vedieť časovať v 2. osobe, ale majú vedieť rozlíšiť vykanie od tykania? Plus, vykanie znamená aj schopnosť skloňovať zámená: namiesto "ti" hovoríme "vám". Skloňovanie zámen je ale téma 3. cyklu.

3. dať pokyn/príkaz - deti na tejto úrovni nie sú schopné tvoriť rozkazovací spôsob sloves;

4. používanie predložiek s genitívom, datívom, lokálom - tvorba viet pomocou týchto predložiek vyžaduje osvojiť si také znalosti z morfológie, ktoré dieťa do veku 10 rokov nie je schopné sa naučiť;

5. používanie čísloviek s podstatnými menami - podstatné mená sa s neurčitými číslovkami ako veľa/málo a číslovkami nad 5 spájajú v genitíve množného čísla. Veľa detí, cukríkov, dievčat, žien... Neexistuje, ani pri najväčšej vôli, že to deti na tejto úrovni dajú.

01.03.03.02 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra pre 2. cyklus

- Návrh na doplnenie:

- Čítanie aspoň niekoľkých diel zo slovenskej literatúry.
- Zdôrazňujú počúvanie s porozumením na základe zvukových nahrávok, ktoré (žiaľ) na školách absentujú. Taktiež odporúčania na vhodné podcasty, audiovizuálne ukážky vhodné pre deti a mládež, ako aj veku vhodné slovenské filmy a rozprávky.

- V syntaxe chýba vetný základ ako hlavný vetný člen a ako jadro jednočlennej vety.

01.03.03.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra pre 3. cyklus

- Návrh na úpravu:
 - Zásadná vec, ktorú je podľa mňa potrebné prehodnotiť vo vyučovaní literatúry, je celková paradigma, ktorú tu máme zaužívanú celé desaťročia a neviem či z aktuálneho systému vypadne - a to je memorovanie obsahov diel (a ich rozbor), ktoré deti nikdy nečítali (a ani sa to od nich neočakávalo). Je to ako sa naspamäť učiť popis hudobného diela bez toho, aby ste ho počuli! Literatúra sa má zažívať, nie sprostredkovane, ale priamo. Myslím že zaradenie – pokojne aj spoločného – SKUTOČNÉHO čítania by malo byť hlavnou súčasťou vyučovania literatúry. Prípadne sa inšpirovať niekde vo svete, ako vytvárajú u detí skutočný vzťah k čítaniu.
 - Morfológiu, lexikológiu (teoretické vedomosti) a najmä syntax by sa mali učiť žiaci iba na hodinách maďarčiny, nikde, v žiadnej učebnici angličtiny, nemčiny či iných jazykov som sa nestretla s tým, aby sa učili o týchto pojmoch, predsa potrebujú komunikovať, nie vedieť, čo je podmet, prísudok a pod.

01.03.04.01 Charakteristika vyučovacieho predmetu slovenský jazyk ako druhý jazyk

- Návrh na preformulovanie, špecifikujte prosím presnejšie úroveň podľa CEFR štandardov, na ktorej majú byť žiaci po dosiahnutí každej z dvoch úrovní. Táto štandardizácia je nevyhnutná, zlepši merateľnosť cieľov, pomôže zosúladiť učebnice.
- Návrh na zmenu:
 - Zaviesť odbor "vyučovanie slovenčiny ako cudzieho jazyka" na pedagogických fakultách, aby sa noví absolventi - slovenčinári aspoň teoreticky oboznámili s metódami vyučovania cudzích jazykov.
 - Zaviesť možnosť doplnenia špecializácie (aktualizačné/inovačné???) vzdelávanie pre SLOVENČINÁROV - aby získali didaktické a metodické zručnosti na vyučovanie cudzieho jazyka.
 - Zaviesť možnosť doplnenia špecializácie (aktualizačné/inovačné???) vzdelávanie pre JAZYKÁROV - aby získali potrebné akademické znalosti zo slovenského jazyka, ktoré im chýbajú.

- Je absolútne nevyhnutné zaviesť NÁROKOVATEĽNOSŤ tejto jazykovej podpory.

01.03.04.02 Vzdelávacie štandardy slovenského jazyka ako druhého jazyka pre komunikačnú úroveň 1 (základná)

- Návrh na doplnenie:
 - Predpokladám, že paralelne so slovenčinou budú deti cudzincov študovať aj ostatné predmety v škole. Preto prosím pridať do Tematického okruhu ŠKOLA aj základnú slovnú zásobu k jednotlivým predmetom - niečo ako toto, ale v menšom rozsahu https://www.statpedu.sk/files/sk/o-organizacii/projekty/erasmus-slovencina-deti-cudzincov/slovnikova-cast/uk/uk_prekladovy-slovník-zakladnych-pojmov-zs.pdf
 - Prihliada sa aj na deti Slovákov žijúcich v zahraničí, ktoré navštevujú víkendové vzdelávacie centrá, majú stále trvalý pobyt na Slovensku a zo zákona musia absolvovať komisionálne skúšky? Ocenili by sme, aby po konzultácii s ISEIA boli štandardy prispôsobené kompetenciám našich detí. Už dlhší čas je z našej strany dopyt po ucelenom manuály, ktorý by bol platný pre všetky centrá po svete. Taktiež potrebujeme implementovať do legislatívy, aby všetky školy na Slovensku mali jediný a spoločný manuál, ktorý obsahuje testy tak, aby boli nemeniteľné a riaditeľ školy nemal právomoc rozhodovať o tom, či si svojvoľne pridá aj iné predmety na skúšky, než tie, ktoré sa po spoločnej dohode s NIVAM-om a ISEIA-ou implementujú. Vytvorenie cyklov by v tomto prípade explicitne našim centráom pomohli.
- Návrh na úpravy, pravidiel v škole a triede....pre deti Slovákov žijúcich v zahraničí irelevantne, odporúčame doplniť poznámku, iba pre deti cudzincov žijúcich na Slovensku. Tematické okruhy trieda a škola, tiež odporúčame doplniť len pre deti cudzincov žijúcich na Slovensku.
- Návrh na preformulovanie, pri písomnom prejave sa dúfame nebude vyžadovať písane písmo, alebo comenia script a dieťa bude môcť písať písmom, ktoré sa naučilo na základnej škole v krajine pobytu, pretože napríklad vo Veľkej Británii sa učia deti na základnej škole až 3 druhy písma a je nepredstaviteľné ich trápiť ešte klasickým písaným písmom, ktorým píšu deti na Slovensku.

01.03.04.03 Vzdelávacie štandardy slovenského jazyka ako druhého jazyka pre komunikačnú úroveň 2 (rozširujúca)

- Návrh na doplnenie, podobne ako pri úrovni 1, prosím pridať do "Tematického okruhu" "ŠKOLA" aj základnú slovnú zásobu k jednotlivým predmetom – niečo ako toto, ale v menšom rozsahu https://www.statpedu.sk/files/sk/o-organizacii/projekty/erasmus-slovenscina-deti-cudzincov/slovníková-cast/uk/uk_prekladovy-slovník-zakladnych-pojmov-zs.pdf

01.04.03 Vzdelávacie štandardy pre anglický, francúzsky, nemecký, ruský, španielsky a taliansky jazyk pre 1. cyklus

- Návrh na doplnenie:
 - v 1. cykle doplniť aj osobné zámená WE a THEY a zámeno THESE.
 - v 1. cykle doplniť k otázkam - how a how much
 - Chýba väzba: There is/ there are.
 - NEMECKÝ JAZYK - navrhujem:
 - aby sa v prvom cykle preberali aj ostatné modálne slovesá (wollen, sollen, wissen, mögen, möchten) a nielen tie, čo sú uvedené (müssen, dürfen, können)
 - vyučovanie číselniel nielen 0 - 20, ale 0 - 100
- Návrh na úpravy:
 - Je nezvládnuteľné preberať prítomný priebehový čas v 1. cykle
 - Prítomný priebehový čas - iba recepcia: počúvanie a čítanie s porozumením

01.04.04 Vzdelávacie štandardy pre anglický, francúzsky, nemecký, ruský, španielsky a taliansky jazyk pre 2. cyklus

- Návrh na doplnenie:
 - NEMECKÝ JAZYK - navrhujem výučbu aj slovies s týmito neodlučiteľnými predponami emp-, ent-, ge-.
- Návrh na úpravy:
 - Odporúčame znížiť náročnosť na množstvo, zamerať sa na rozširovanie aktívnej slovnej zásoby, na podporu a rozvoj komunikačných zručností ako sú : počúvanie a rozprávanie, ako východiskové pri učení sa CJ. Nie zahltiť žiaka množstvom javov a časov, pričom nedokážu opísať jednoduchý obrázok, pretože nemajú dostatočnú slovnú zásobu, aj keď ju majú, nevedia ju v komunikátoch použiť.

- Minulý čas v 5. ročníku je absolútne zbytočný, taktiež blízka budúcnosť pomocou „going to“ , vzhľadom na to , že v tomto veku nie sú schopní poňať 4 rôzne časy.
- Odporúčali by sme nastaviť úroveň A1.2 v CJ na konci 5. ročníka.
- Väzba "I'd like to" nie je najvhodnejšia pre druhý cyklus. Takisto minulý čas (hlavne pri nepravidelných slovesách) a budúci čas vyjadrený pomocou "going to" je v piatom ročníku ešte problémom. Pre žiakov v tomto veku je to zbytočne mätúce.
- Problematika členov: a/ an, the - ktoré sú značne náročné na pochopenie vo veku žiakov 5. ročníka.

01.04.05 Vzdelávacie štandardy pre anglický, francúzsky, nemecký, ruský, španielsky a taliansky jazyk – prvý cudzí jazyk pre 3. cyklus

- Návrh na doplnenie:
 - V záverečnom bode 5 sa uvádza: "Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne druhy textov." Zahrnúť aj iné bežne využívané, najmä autentické audiovizuálne materiály ako videá, filmy, podcasty..
 - Pri časti Jazykové prostriedky chýba výraznejšie zdôraznenie toho, že osvojovanie jazykových prostriedkov má prebiehať takým spôsobom, aby podporilo komunikáciu žiaka - dnes sa ešte veľmi často gramatické javy učia, precvičujú a testujú odtrhnuté od skutočnej komunikácie. Taktiež mi chýba v tejto časti zdôraznenie toho, že mnohé javy (napríklad členy či predprítomný čas v angličtine) si na tejto úrovni stačí osvojiť kontextuálne, skôr ako ustálené slovné spojenia a frázy (play football - play the piano; konštrukcie "Have you ever...?" "I have never...").
- Návrh na úpravy:
 - Navýšiť časovú dotáciu, aby bolo možné vyčleniť si hodiny na rozvíjanie konverzácie.
 - Nepozdáva sa mi požadovanie aktívneho používania pokročilejšej gramatiky, napr. "Predprítomný čas jednoduchý". Úplne by to stačilo na pasívnej úrovni. Ak budú týmto gramatickým javom vystavovaní pravidelne celé roky (napr. celý 2. a 3. cyklus).

01.04.06 Vzdelávacie štandardy pre anglický, francúzsky, nemecký, ruský, španielsky a taliansky jazyk – druhý cudzí jazyk pre 3. cyklus

- Z dôvodu MOŽNOSTI a nie povinnosti zvoliť si v 7. ročníku ZŠ 2. cudzí jazyk, by bolo dobré zvážiť umožniť otvoriť skupinu aj pri nižšom počte žiakov, ako je momentálne aktuálne (min. 12 žiakov).

02 Matematika a informatika

02.01 Matematika

02.01.01 Charakteristika oblasti

- Návrh na úpravy:
 - 1. cyklus by mal sústrediť len na čísla a základy geometrie. Logické myslenie je základ v matematike. Sú mnohé princípy aj na násobilku, ako sa rátať bez prstov, atď.
 - 1/2/3 cyklus by mal členiť na základ/logika a využitie základných znalosti/matematika používaná v každodennom živote.
 - Novému trendu by mali byť prispôsobené aj učebnice. Podľa môjho názoru sú učebnice na prvom stupni príliš "farebné" - orientácia v nich je náročná, znenie úloh je často nejednoznačné.
 - Časový priestor – ako učitelia matematiky konštatujeme už teraz nedostatok času na to najhlavnejšie - a to utvrdzovanie učiva. Nechceme sa zamerať len na objavovanie a osvojovanie matematického obsahu a matematických praktík, ale chceme upevňovať a utvrdzovať už naučené učivo tak, aby sa u žiakov vytvárali trvalé poznatky. V súčasnosti majú žiaci veľa podnetov, pre vedomosti si ťažko hľadajú miesto a nám nezostáva nič iné ako opakovať a opakovať. V tomto dokumente vidíme, že obsah programu matematiky sa navrhuje zvýšiť oproti aktuálnemu stavu a my ako učitelia už vidíme, že budeme mať veľký problém nájsť si čas na vyvodzovanie, hranie, skupinovú prácu, projekty a ďalšie inovácie, o ktoré by v reforme malo ísť v prvom rade. Z týchto dôvodov navrhujeme niektoré témy presunúť do vyšších ročníkov a niektoré vynechať.
 - Zavádzanie množín – množiny sú na základnej škole nadbytočný pojem, dokážeme sa mu vyhnúť prijateľnejšími pojmami ako napríklad - skupina prvkov, patrí, nepatrí, leží na priamke, patrí kružnici. Pojem množina je abstraktný, v danej vekovej kategórii neuchopiteľný, nepomáha k získaniu základných praktických zručností či z aritmetiky alebo geometrie.

02.01.02 Ciele vzdelávacej oblasti

- Návrh na doplnenie:
 - Doplniť bod. 4 (kritické myslenie): žiaci by v rámci výchovy ku kritickému mysleniu mali byť vychovávaní k takému štandardu, že ku KAŽDEJ matematickej vete by mal byť uvedený aj logický dôkaz (prinajmenšom vo forme odkazu - pri tlačенých učebniciach QR kód – na zdroj – pokiaľ možno voľne dostupný - kde ten dôkaz bude uvedený). - Pričom ideálne je, aby žiaci samotní boli tí, ktorí by sa mali učiť skôr analyzovať a logicky zdôvodňovať a nie iba aplikovať postupy, ktoré im povie učiteľ (alebo si prečítajú v knihe).
 - Navrhujem doplniť bod 7. Prispieť k porozumeniu matematiky u žiakov používaním názorných príkladov z praxe a motivujúcich spôsobov výučby, bez zľavovania zo stanovených cieľov vzdelávania.

02.01.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu matematika pre 1. cyklus

- Návrh na úpravy:
 - Dôležité je, aby učitelia mali v priebehu, a najmä na konci cyklu, štátom garantované testovacie batérie vytvorené NUCEMom na priebežné testy, ktoré im pomôžu získať informácie o zvládaní jednotlivých celkov. Tie by nemali byť klasifikované, ale učitelia by si ich mali mať možnosť tvoriť z databázy úloh tak, aby zodpovedali výstupnému štandardu.
 - Sčítanie a odčítanie čísel do 10 000 by som dala do 2. cyklu (vrátane tých bez prechodu)
 - Navrhujem, aby do 1. cyklu bolo presunuté učivo „pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania bez prechodu cez základ v obore do 10 000“.
 - Špecifikovať a konkretizovať elektronické algoritmy.
 - Bližšie konkretizovať postup „riešenie zložených slovných úloh“.
 - Bližšie konkretizovať postup zberu, triedenia, usporiadania a zaznamenávania údajov pomocou piktogramov.
 - Navrhujeme konkretizovať vzťah „trojuhelníková nerovnosť na úrovni manipulácie“.
 - Navrhujeme bližšie špecifikovať postup skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuhelníkov a iných mnohoúhelníkov).

- Navrhujeme bližšie špecifikovať postup tvorby modelov priestorových útvarov z danej siete.
- Navrhujem učivo o polpriamke presunúť na 2.cyklus.
- Navrhujeme presunúť do 2. cyklu:
 - sčítanie a odčítanie bez prechodu cez základ v obore do 10 000;
 - hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduchej kombinatorickej situácii ak by zahrňovala výpis všetkých 4-ciferných čísel s opakovaním, čo je uvedené vo vete pred; – rýsovanie kružníc (s ľubovoľným/daným stredom, s ľubovoľným/daným polomerom a prechádzajúcich bodom);
 - určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, strany, hrany, steny);
 - používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, steny rovnakého tvaru a pod.), v 1. cykle ponechať pomenovania a prvky len pre rovinné útvary, telesá len na rozlišovacej úrovni (toto je guľa...);
 - písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 100 mimo oboru násobilky;
 - zaznamenávanie údajov grafom, diagramom, nakoľko deti nemajú dostatočne vyvinutú motoriku pre tvorbu presných grafov. Toto navrhujeme ponechať v 1. cykle len vo forme - aby sa vedeli orientovať v grafoch, čítať ich, doplniť chýbajúce údaje;
 - zlomky aj na prípravnej úrovni;
 - zaokrúhľovanie presunúť do 2. cyklu.

02.01.03.02 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu matematika pre 2. cyklus

- Návrh na úpravy:
 - Upresniť zavedenie pojmu objem, jednotiek objemu - v súčasnej dobe je pojem inokedy zavedený vo fyzike, inokedy v matematike.
 - Obsahový štandard sa musí výraznejšie znížiť, aby učiteľ mohol skutočne s deťmi experimentovať a tvoriť. Operácie s číslami, ako napr. delenie prirodzeného čísla dvojciferným deliteľom či súčet a rozdiel uhlov a množiny sú učivá, ktoré sa už nevyučovali. Zaviedli ste späť učivá z deväťdesiatych rokov a zo strednej školy späť na ZŠ.

- Spojenie (pomocou pravítka, kružidla alebo dynamickej geometrie) upravil na (pomocou pravítka, kružidla a dynamickej geometrie). Je potrebné, aby deti vedeli oboje. Rysovať pomocou pravítka a kružidla a zároveň aj pomocou napr. Geogebra, ktorá je zadarmo.
- Logika sa učila až na strednej škole, odporúčame posunúť do tretieho cyklu, ak ju považujete za dôležitú pre ZŠ.
- Uhly- Je to časovo dosť náročné , modelovanie, pojem uhla v poriadku, ale meranie, prenášanie a os uhla odporúčame posunúť vyššie.
- Osová súmernosť- nechať len na úrovni modelovania a štvorcovej siete, rysovanie obrazov je pre piataka ťažké
- Posunutie doteraz nebolo na ZŠ, pokiaľ bude len v sieti, dá sa realizovať.
- Trojčlenku zaviesť už v 2. cykle. Je to najjednoduchší spôsob riešenia priamej a nepriamej úmernosti a pomerov bez potreby zbytočne prepočítavať všetko cez jednotkové množstvo.
- Skúmanie vlastností súmernosti a základy posunutia – Pojmy, Vzťahy, Postupy, Činnosti zamerané na osovú súmernosť si vyžadujú od žiaka ovládanie základných geometrických techník na pokročilej úrovni, preto je vhodnejšie zaradenie do vyššieho cyklu.

02.01.03.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu matematika pre 3. cyklus

- Návrh na úpravy:
 - Deliteľnosť prirodzených čísel, spoločný násobok a deliteľ určite treba zakomponovať do 2.cyklu, pretože vidím využiteľnosť už v učive zlomky a operácie s prirodzenými číslami
 - V učive s výrazmi navrhujem vynechať výrazy s neznámou v menovateli, taktiež vynechať učivo funkcie.
 - Funkcie ponechať až na SŠ, ponechať len znázornenie bodu v súradnicovej sústave. Rovnako nevidím význam v tom, aby sa na ZŠ učilo posunutie. Aj v tomto cykle je potrebné vypracovať zdroj úloh k daným témam, z ktorých by bolo možné vyberať si.
 - Oproti terajším štandardom pribudlo veľa náročného učiva, na ktoré by bolo potrebné navýšiť časovú dotáciu učiva. Tiež som názoru, že viacero z týchto tém využijú maximálne žiaci, ktorí budú pokračovať na gymnáziách a slabších žiakov

tým zbytočne preťažime. Možno doplniť tieto témy ako rozširujúce učivo.

Navrhujeme vynechať:

- pokročilé nástroje logiky v riešení úloh;
- pokročilé množinové nástroje v riešení úloh;
- lomené výrazy, ponechať ich len pre ukázanie, že treba k nim podmienku riešiteľnosti;
- rozhodne vynechať súčet, rozdiel a súčin mnohočlenov a lomených výrazov, úpravu na spoločného menovateľa (ak je v menovateli premenná) - toto je aktuálne na základnej škole nerealizovateľné;
- násobenie mnohočlenov, vzorce $(a+b)^2$, a^2-b^2 ;
- analogicky vynechať rovnice s neznámou v menovateli aj na prípravnej úrovni;
- riešenie jednoduchých sústav lineárnych rovníc a nerovníc aj na prípravnej úrovni, grafické riešenie (aj využitím vhodného digitálneho nástroja);
- udalosť a k nej doplnková udalosť; pravdepodobnosť a k nej doplnková pravdepodobnosť;
- konštrukčné porovnávanie uhlov, grafický súčet, rozdiel a násobok uhlov (pomocou pravítka a kružidla alebo geometrického softvéru);
- objavenie postupu konštrukcie dotýčnice ku kružnici;
- riešenie polohových a metrických konštrukčných úloh s využitím množín bodov danej vlastnosti.

02.02 Informatika

02.02.01 Charakteristika oblasti

- Návrh na doplnenie:
 - Medzi informatické činnosti je potrebné zaradiť aj algoritmické myslenie, ktoré je dôležitou súčasťou práce budúcnosti.
 - Medzi osobnostné vlastnosti je potrebné zahrnúť aj kreativitu.

02.02.02 Ciele vzdelávacej oblasti

- Návrh na doplnenie cieľa 7.: poukázat sa na skutočné používanie IKT v každodennom živote, ako a na čo používame textové editory, formy jednotlivých dokumentov, prierezové témy, ako napísať žiadosť, životopis, atď. /MS WORD/. Prečo radšej tabuľkový editor, funkcie, tabuľky, prierezové témy s matematikou, fyzikou, atď

/EXCEL/. Prezentácie v každodennom konaní, základy Power Pointu. Prečo, ako, kde, a čo hľadáme na webe - správne používanie web aplikácií.

- Návrh na rozšírenie, zapájanie základných IT zručností aj do iných predmetov – napríklad základy wordu v rámci jazykov; základy excelu v rámci matematiky. Informatika by mala najmä rozvíjať algoritmické myslenie študentov, ktoré je možné podporovať cez nástroje vzdelávacích hier, microbitov či budovať digitálnu gramotnosť - využívanie nových nástrojov ako MIRO, Figma, rozvoj IT bezpečnosti a iné.
- Ako 1 z cieľov mi chyba pravé definovanie cieľa voči schopnosti programovať. V súčasnosti existujú rôzne programy a nástroje, ktoré učia programovať deti od predškolského veku.
- Návrh na preformulovanie:
 - bod 4. - aký jazyk je myslený? Je to programovací jazyk alebo slovensky/anglicky jazyk?
 - Ako 1 z cieľov mi chyba pravé definovanie cieľa voči schopnosti programovať. V súčasnosti existujú rôzne programy a nástroje, ktoré učia programovať deti od predškolského veku.
 - Zvážil by som premenovať 6. bod z "používať digitálne technológie" na "rozumieť digitálnym technológiám" pri zachovaní textu tohto bodu.

02.02.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu informatika pre 1. cyklus

- Návrh na úpravy:
 - Body ako hardver/softver by možno bolo dobre riešiť len okrajovo, keďže v dnešnej dobe je už naozaj len minimum detí, ktoré do príchodu na ZŠ nemajú žiadnu skúsenosť s nejakým hardverom. Rovnako ovládanie internetového prehliadača a vyhľadávanie už majú tiež odkúšane. Na ZŠ by bolo lepšie venovať viac priestoru bezpečnosti v online priestore a rozvoju kritického myslenia a overovania informácií.
 - Prácu s PC v 1. cykle prepájať v rámci medzipredmetových vzťahov aj v iných predmetoch prostredníctvom edukačných programov napr. ALF, Žiačik, on-line atď. Príprava a orientácia v programoch.
 - Pokiaľ budú jednotlivé témy preberané počas 3 rokov, je to možné zvládnuť. No pokiaľ sa bude informatika vyučovať iba v treťom ročníku ako doteraz, navrhovaný obsah učiva je neprimeraný. Skúsenosti žiakov s počítačom sú

rozdielne. V poslednom čase som pozorovala pokles zručností s myškou a ovládaním počítača, zapríčinené vplyvom používania a preferovania smartfónov u detí. Osvojenie základných zručností si vyžaduje dlhší čas. Základy programovania je vhodné zaradiť už aj v 1. cykle. Pre logické myslenie a analýzu problémov je vhodné používať pracovnú učebnicu Informatika s Emilom.

- V 7. bode mi chýba diskusia o pravdivosti informácii na internete, resp. validita vyhl'adaných informácií. Do činností preto navrhujem pridať: diskusia o pravdivosti vyhl'adaných informácií.
- Technológie, 8. bod:
 - pridať ciele: Pochopiť možný vplyv zlej stopy zanechanej v digitálnom svete, t. z. riziká zdieľania súkromných informácií/údajov na internete.
 - pridať pojmy: digitálna stopa, reputácia, súkromie

02.02.03.02 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu informatika pre 2. cyklus

- Návrh na doplnenie:
 - V obsahovom štandarde by bolo vhodné definovať aj tému operátorov (aritmetické, porovnávacie, logické)
 - V ciele 9 navrhujem pridať bod: žiak vie/ dokáže "Diskutovať o rizikovom správaní na internete" (v kontexte bezpečnosti).
 - Technológie: bod 9: Pojem: heslo, hacker
Činnosť: Preskúmať nástroje a nastavenia, ktoré chránia pred hackermi a ďalšími hrozbami.
Proces: Vytváranie a precvičovanie silných hesiel
 - V časti Programovanie – mi chýba zmienka o využití programov v praxi napr. prostredníctvom robotických hračiek a stavebníc (napr.: ROBOBLOQ, etc.)
- Návrh na úpravy cieľa 8. - tu mi chýba bod ku kritickému vyhodnocovaniu informácií. Toto je priestor na rozvoj medzipredmetových vzťahov s predmetmi ako etická výchova, slovenský jazyk a pod., kde sa táto téma vie ďalej rozvíjať.
- Návrh na zmenu, miesto učebníc vytvoriť portál k elektronickým materiálom na učenie. Skvele je rozpracovaná napr. Informatika 2.0, ale mohli by sme sa inšpirovať aj českým portálom <https://dum.rvp.cz/>.

02.02.03.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu informatika pre 3. cyklus

- Návrh na doplnenie:

- 9. bod: Digitálna spoločnosť:
 Vzťahy: pridať pojem phishing, obťažovanie na internete, digitálny wellbeing
 Proces: Rozpoznať situácie, kedy je potrebné sa poradiť s dôveryhodným dospelým.
 Činnosť: Diskutovať o tom, v akých situáciách je potrebné požiadať o pomoc alebo záležitosť prebrať s dospelým, ktorému dôverujú . Získať prehľad o online nástrojoch, prostredníctvom ktorých je možné nahlásiť obťažovanie
- V štandardoch absolútne chýba aspekt moderných technológií. Nikde som nenašiel 3D tlač/3D modelovanie, kryptomeny/digitálne peniaze, umelú inteligenciu, IoT, digitálnu/smart domácnosť a priestor pre ďalšie/iné moderné technológie, ktoré budú prichádzať v ďalších rokoch. Nové kurikulum by malo vytvoriť priestor aj pre tieto témy.
- 5. Informácie: Činnosti: Vyhľadávanie a získavanie informácie v informačnom systéme a databáze (knížnica, el. obchod, rezervácie lístkov...). Rozlišovanie informácií v povrchovom webe (surface web) a hlbokom webe (deep web)
 Etická práca s informáciami - citovanie, plagiátorstvo, autorské právo
- 6. Údajové štruktúry: Činnosti: vytváranie grafických reprezentácií údajov (grafy)
 Chýba časť: Informačné siete, v ktorej žiaci budú môcť používať kolaboratívne online nástroje a cloudové úložiská.
- 9. Digitálna spoločnosť: Činnosti: Diskusia o škodlivom softvéri, o činnosti hekerov, o nebezpečných web stránkach a službách, o spame ako nevyžiadanej správe a ochrane pred nimi - používanie manažéra hesiel.
- Diskusia o informatike z pohľadu povolania – zdôraznenie nastupujúceho priemyslu 4.0 a potrebných znalostiach. Diskusia o závislosti na DT, digitálny a informačný detox, digitálna hygiena, digitálny/informačný stres.
- Návrh na úpravy, je potrebné pridať hodinovú dotáciu informatiky pridať aj do 9. ročníka.

03 Človek a príroda

03.01 Charakteristika oblasti

- Návrh na doplnenie:
 - Bod 8. rozšíriť o vzťah vedy a techniky

Pridať cieľ: osvojovať si učenie (sa) ako proces, ktorého nedeliteľnou súčasťou je vlastná reflexia: spätné uvedomovanie si jednotlivých krokov a významu a hodnôt dosahovaných zmien.

- Organizmus - doplniť vylučovaciu sústavu
- Návrh na úpravy:
 - Vzhľadom na to, že táto oblasť má mať činnostný charakter uvítala by som aby bola zakomponovaná do štátneho vzdelávacieho programu povinnosť (nie možnosť) deliť triedu na skupiny aspoň jednu hodinu do týždňa z každého predmetu (minimálne fyzika a chémia) v 3. cykle. Bežne sú na školách triedy s 28 – 30 žiakmi. Pri takýchto počtoch nie je možné naplňať štátny vzdelávací program bádáním a skúmaním. Je to dôležité i z hľadiska bezpečnosti pri práci. Experimentovanie majú deti zo všetkého najradšej, ale častokrát je tam strach učiteľa, že niečo neustriehne a žiak si ublíži.
 - INTERAKCIE
Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikať rôzne tmavé a rôzne farebné tieň. - Čo sa myslí pod slovným pomenovaním farebné tieň? Na aký jav sa zamerat'?
- Potreba prerobiť, v ročníkoch 5. - 9. musia vzdelávaciu oblasť tvoriť 4 samostatné predmety: biológia, fyzika, chémia, geografia (nedávať možnosť výberu integrovanej verzie alebo samostatných predmetov, základné školstvo musí byť jednotné v celej republike).

03.02 Ciele vzdelávacej oblasti

- Návrh na úpravy, k bodu 8. Porozumieť významu výsledkov vedeckého skúmania pre každodenný život a zároveň identifikovať niektoré etické, sociálne, ekologické, ekonomické a politické dôsledky vedeckého výskumu. Navrhujem namiesto slova "ekologické" použiť slovo "environmentálne", ktoré má v tejto súvislosti logickejšie opodstatnenie.

03.03.01 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a príroda pre 1. cyklus

- Návrh na doplnenie:
 - Navrhujem doplniť vylučovaciu sústavu do 1. cyklu a do štandardov vôbec, pretože nefiguruje v žiadnom cykle.

- Navrhujem doplniť k opornej a pohybovej sústave činnosť „Skúmať, ako sa človek hýbe – úloha kostí, svalov, kĺbov“.
 - Už v 1.cykle je potrebné vytvoriť priestor, aby žiaci zistili, že recyklovateľné materiály (napr. sklo, papier, plast) sa používajú na výrobu nových produktov, aby sa oboznámili s princípmi a školským/miestnym systémom triedenia odpadu – čo v praxi podporí triedenie odpadu na školách a v domácnostiach.
 - Ekosystém – činnosti: navrhujem zaradiť aj potravné vzťahy, nielen konkurentov.
- Návrh na preformulovanie: OBSAHOVÝ ŠTANDARD: pojmy uvedené v štandarde majú byť v prvom cykle žiakmi zvládnuté na úrovni predispozičnej predstavy. Miera rozvoja predispozičnej predstavy je charakterizovaná prostredníctvom faktov a vzťahov, ktorými má žiak disponovať: navrhujem presne určiť, ktoré pojmy sú na úrovni predispozičnej predstavy a ktoré sú na úrovni osvojenia si pojmu, ktorý si má žiak osvojiť. Prínosné aj pre učiteľa.
- Návrh na úpravy:
- Vesmír, Zem, Látky-všetky tieto oblasti odporúčam presunúť do 2.cyklu. Sú to pre deti v 1. cykle ešte abstraktné veci-nevedia ich postihnúť svojimi zmyslami. Je veľmi potrebné, aby sa deti o prírode učili hlavne v prírode, pozorovaním, aby prírodu poznali a mali potrebu ju chrániť.
 - ZEM – Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny. Pri obsahovom štandarde prosíme špecifikovať činnosti s prihliadnutím na primeranosť veku.
 - Uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním.
 - Činnosť nie je primerane definovaná k veku žiaka. Žiak 1. cyklu nemá ešte dostatočné informácie na to, aby mohol o tom uvažovať.
 - Cieľ: „Vyhybať sa chybám pri práci s údajmi“ je ťažko merateľný. Doplnila by som ho nasledovným: „Identifikovať svoju chybu pri práci s údajmi a opraviť ju.“ Prípadne zmenila celé na: „Využívať stratégie na zamedzenie chýb pri práci s údajmi.“
 - Obsahový štandard: Látky: Pojmy, vzťahy, fakty: navrhujeme presunúť do 2. cyklu:
 - Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia:

- Objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem.
 - Proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť.
 - Nie všetky zložky zmesi je možné oddeliť filtráciou.
 - Výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.
- LÁTKY: Činnosti: Identifikácia teploty topenia a varu vody. Navrhujem upresniť - identifikovať teplotu meraním alebo pozorovaním.
 - Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce. – Ak sa chceme rozprávať o skupine bezstavovcov, mali by sme žiakom jednoducho zdefinovať aj skupinu stavovce. A až následne rozdeliť stavovce.
 - Pojem „cievna sústava“ navrhujem nahradiť pojmom „obehová sústava“.
 - Navrhujem zahrnúť obehovú a dýchaciu sústavu do 2. cyklu a namiesto toho v 1.cykle vytvoriť väčší priestor zdravému spôsobu života – hygienické návyky, zodpovednosť za starostlivosť o seba, zdravá/nezdravá strava, skupiny potravín nevyhnutné pre rovnováhu tela, zaradenie potravín do skupín a pod. Taktiež viac priestoru pre orgány tela, ktoré zabezpečujú zmyslové vnímanie.
 - Pri časti „Pojmy, vzťahy, fakty“ navrhujem skrátiť text tým, že sa pri sústavách uvedie napr. „Oporná a pohybová sústava – názvy a funkcia hlavných orgánov“. Teraz sú pri niektorých pojmoch uvedené prílišné detaily napr. k funkcii, čím sa text veľmi predlžuje.
- Dedičnosť a premenlivosť navrhujem presunúť do vyšších cyklov – v 1.cykle navrhujem ponechať to „odpozorovateľné“ – „Zo semena určitej rastliny vyrastie vždy len rastlina rovnakého druhu. Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu“ avšak nie je zatiaľ potrebné uvádzať pojem dedičnosť. A veľmi dôležité „Identifikácia prirodzenej rôznorodosti ľudí (v rámci rodiny i mimo nej)“ – venovať priestor diskusii k tejto téme (pre rozvoj rešpektu a tolerancie).
 - Tvrdenie: "Medzi najznámejšie súhvezdia pozorovateľné v našich zemepisných šírkach patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión." - dovoľm si tvrdiť, že málokto pozná súhvezdie Labuť a Kasiopeu (a Orion ľudia poznajú zväčša len v súvislosti so značkou čokolády)... Myslím, že známejší – a určite praktickejší – je malý voz (malá medvedica), pretože jeho súčasťou je Polárka.

- Ak majú žiaci identifikovať Polárku, tak nech sa sústredia hlavne len na dve súhvezdia: veľký a malý voz (pričom ten veľký je vhodné si spomenúť aj preto, aby si ho nezmýlili s malým, ale aj preto, že ho ľahšie nájdú na oblohe a predĺžením jeho prednej časti vedia tiež nájsť Polárku).
- Keby skutočne a striktnie platilo uvedené tvrdenie: - "Zo semena určitej rastliny vyrastie vždy len rastlina rovnakého druhu", tak potom by žiadna evolúcia druhov nebola možná...Navrhujem teda odstrániť to striktné slovo "vždy" a ešte za to pridať aj upresnenie o výnimkách, resp. mutáciách.
- Návrh na zmenu, skúmanie vlastností, ktorými sa rôzne minerály a horniny od seba odlišujú (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, reakcia s octom). - Práca s octom nie je adekvátne pre žiaka 1. cyklu. Chcem upozorniť aj na škodlivosť octu. Aj slabší než 5% roztok tejto látky môže dráždiť či svrbieť pokožku.

03.03.02 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a príroda pre 2. cyklus

- Návrh na špecifikovanie časovej dotácie predmetov v oblasti Človek a príroda.
- Návrh na špecifikáciu činnosti „Pozorovanie rozloženia krvných ciev v tele človeka s využitím poznatkov o funkcii krvi v tele človeka“.
- V celku „ekosystém“ sú zamieňané pojmy ekosystém a spoločenstvo, nie sú jasne definované.
- Návrh na vynechanie pojmu „anorexia“, jeho nahradenie všeobecnejším popisom prehnanej túžby po štíhlosti a nezdravými diétami.
- Návrh na presunutie oblasti „Dedičnosť a premenlivosť“ do 3. cyklu s potrebou bližšie špecifikovať oblasť.
- Návrh na preformulovanie "V čase dospievania sa objavujú znaky pohlavnej zrelosti. Pohlavne zrelý muž a pohlavne zrelá žena môžu splodiť dieťa. Dieťa sa v tele matky vyvíja 9 mesiacov.", takým spôsobom, aby bola informácia podaná jednoznačne a nenavodzovala dojem, že sa rozmnožovať môžu/vedia len dospelí.
- Návrh na špecifikovanie „Rešpektovať bezpečnosť a zásady ochrany zdravia pri práci“.
- Návrh na doplnenie problematiky výskytu invázií druhov rastlín aj živočíchov do obsahového štandardu, konkrétne v časti Ekosystém.
- Návrh nahradit' „Ľudské sídla sú špecifickým spoločenstvom.“ textom „Ľudské sídla sú špecifickým ekosystémom.“.
- Návrh vynechať z tvrdenia „Pestovanie rastlín a chov živočíchov v ľudských sídlach má pre človeka veľký význam“ pojem „v ľudských sídlach“.

- Návrh zavedenia pojmu „ekosystém“ už v 2.cykle.
- Potreba reflektovať cieľ „podieľať sa na aktivitách školy smerujúcich k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia školy a obce/mesta.“ v štandardoch, teda aj nahradiť text „Monitorovanie činností organizácií venujúcich sa ochrane a záchrane ohrozených druhov organizmov na Slovensku.“ textom „Zapojenie sa do činnosti na ochranu a/alebo záchrany ohrozených častí prírody“.
- Návrh na
 - Návrh preformulovania definície "Vzduch sa na určitých miestach Zeme zahrieva viac, na iných menej. Tým, že teplý vzduch stúpa hore a studený klesá dolu, vzniká vietor".
 - Absentujúci pojem „vývoj“ vzhľadom na to, že majú žiaci pracovať s pojmami ako proces a evolúcia.
 - Návrh zaoberať sa prípadom voľného pádu, keďže to je najjednoduchší príklad zrýchleného pohybu.
 - Návrh na doplnenie:
 - konkrétne druhy živočíchov a rastlín, ktoré by mal žiak poznať.
 - doplnenie časti: „reflektovať svoje každodenné návyky vzhľadom na poznatky o zdravom a udržateľnom životnom štýle“ a „uvedomiť si mieru zodpovednosti za svoje zdravie a životné prostredie“.
 - doplnenie oblasti „praktické triedenie odpadu, opätovné využívanie starých vecí, burzy kníh“ do všetkých cyklov pod názvom „Dlhodobá a systematická realizácia environmentálnych aktivít“.
- Návrh na presunutie nasledovných štandardov do 3. cyklu:
 - vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií, vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramoch,
 - pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vybrať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy,
 - vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov, javov a situácií v priestore a čase.
 - navrhnúť postup merania objektov, javov a situácií, ktorý zabezpečí získanie dôveryhodných výsledkov,
 - identifikovať na základe inštrukcie chybné meranie a vylúčiť ho pri tvorbe záveru,
 - prenášať údaje z tabuľky do jednoduchého diagramu,

- vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny.

03.03.03 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a príroda pre 3. cyklus

- Neúmerne veľa času sa venuje činnostiam - zážitkovému učeniu, oproti upevňovaniu a preverovaniu vedomostí.
- Návrh na doplnenie témy „Chemické výpočty (hmotnostný zlomok, molárna hmotnosť, koncentrácia látkového množstva)“ do chémie.
- Zavedenie plošného zníženia týždenných úväzkov učiteľov, vzhľadom na vyššie nároky na prípravu hodín (používanie inovatívnych metód je časovo náročnejšie z pohľadu učiteľov a ich dlhodobej a krátkodobej prípravy na konkrétne triedy).
- Návrh na zvýšenie časovej dotácie hodín vzhľadom na požadovanú obsahovú náročnosť predmetu (vo všetkých cykloch).
- Chýbajúci predmet geológie v rámci integrovaného predmetu (integrujúceho biologické, fyzikálne, chemické a GEOLOGICKÉ koncepty), alebo návrh premiestniť oblasť geológie do geografie.
- Nelogická nadväznosť tém z fyziky v 2 a 3 cykle.
- Návrh odstránenia tém ako Avogadrov zákon, Arrhéniova teória, či izoméry z chémie.
- Chýbajúce medzipredmetové vzťahy v jednotlivých ročníkoch, ktoré hrajú dôležitú úlohu pri pochopení preberaného učiva – napr. chémia – matematika: percentá a zloženie roztokov.
- V rámci činností okruhu „Životné procesy rastlín a živočíchov“ chýba zmienka o význame rastlín/rias ako primárnych producentov.
- Návrh na zväženie/specifikovanie/odstránenie tém „Skúmanie vplyvu svetla, oxidu uhličitého a asimilačných farbív na priebeh fotosyntézy“ a „Akustika“ vzhľadom na ich náročnosť pre žiakov ZŠ.
- Návrh preformulovania cieľa „Skúmanie dýchania rastlín“ na „Analyzovanie významu dýchania rastlín a živočíchov“.
- Návrh na jednoduchšiu formuláciu „Porovnávanie transportu látok u rastlín a živočíchov“
- Návrh na doplnenie „ktoré prvky a prečo sú dôležité pre rast rastlín a porovnať minerálne a kompostové hnojenie“ do „2. Kolobeh látok v ekosystéme“.

- Absentujúci zásadný aspekt, že rastliny môžu slúžiť na hodnotenie znečistenia prostredia a najmä na jeho „čistenie“ – fytoremediácia v rámci témy „3. Dôsledky narušenia biotickej a/alebo abiotickej zložky ekosystému“.
- Potreba preberať témy sexualita, intímne vzťahy, plánované rodičovstvo a pod. aj v oblasti človek a príroda.
- Návrh na zváženie činnosti „mapovanie výskytu rôznych typov hornín a opísanie hornín blízkeho okolia podľa geologickej mapy“ vzhľadom na jej náročnosť pre žiakov ZŠ.
- Návrh na zváženie realizácie výskumných činností s použitím meradiel na hodinách vzhľadom na nedostatočné materiálno-technické vybavenie škôl, rovnako činností „Zapájanie elektrických obvodov podľa schémy a ich zakresľovanie schematickými značkami“ alebo „Realizovanie dlhodobých meteorologických pozorovaní“
- Návrh pridania oblasti „Posudzovanie energetickej spotreby a skúmanie možnosti energetických úspor pri bežných aktivitách“.
- Absencia konkrétnych prvkov, zlúčenín a v činnostiach absentujúca práca s periodickou tabuľkou prvkov.
- Návrh na špecifikovanie "východ a západ Slnka v rôznych obdobiach roka".
- Návrh na preformulovanie:
 - „Skúmanie vzťahu medzi diverzitou prostredia a degradáciou ekosystémov.“, textom „Skúmanie príčin a dôsledkov znižovania biodiverzity a degradácie ekosystémov, ako aj vhodných opatrení na nápravu.“.
 - "Posúdenie vplyvu klimatických zmien na adaptácie organizmov.", textom "Posúdenie vplyvu zmeny klímy na adaptácie organizmov."

04 Človek a spoločnosť

04.01 Charakteristika oblasti

- Návrh na preformulovanie „Žiaci takto spoznávajú medziľudské vzťahy, budujú si pozitívny postoj k ľudskej rozmanitosti a vnímajú jej prínos.“ textom „Žiaci takto spoznávajú medziľudské vzťahy, budujú si postoj k pozitívnym prvkom ľudskej rozmanitosti a vnímajú ich prínos.“.
- Návrh na preformulovanie „duchovných hodnôt, na „životné“, alebo „osobné“ a tiež doplnenie environmentálnych špecifik do vety "Umožňuje porozumieť geografickým, historickým, kultúrnym, náboženským, hospodárskym a politickým špecifikám ľudského spoločenstva v rôznych častiach sveta, čo vedie k rešpektu a ohľaduplnosti voči iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám."

- Potreba reflektovať význam základov trhového hospodárstva, ako aj alternatívnych ekonomických systémov (aspoň na úrovni zmienky o ich existencii).

04.02 Ciele vzdelávacej oblasti

- Návrh na zvýšenie časovej dotácie hodín oblasti človek a spoločnosť vo všetkých cykloch vzhľadom na požadovanú obsahovú náročnosť predmetov DEJ, GEO, OBN (Ubrať týždenne hodinu matematiky a slovenskému jazyku).
- V ciele číslo 8. podporiť neformálne a interaktívne metódy, ktorú budú viesť k chápaniu a konceptu ľudských práv ako takých, nielen v zmysle deklarácií, chart a dohovorov, ale aj ich pretavenie do bežného života.
- Návrh na doplnenie "naučiť sa minimalizovať čas strávený online i offline" do bodu 9.
- Potreba viac zdôrazniť nevyhnutnosť rozvoja praktických zručností a postojov pre aktívne občianstvo.
- Potreba konkretizovať vetu „Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.“.
- Návrh na zváženie cieľa "Skúmanie vplyvu rodových očakávaní na naše správanie, vzťahy a spoločnosť.", poprípade konkretizácia „rodových očakávaní“.
- Návrh na preformulovanie:
 - 6. cieľa nasledovným spôsobom: „Konštruktívne komunikovať, efektívne diskutovať, konštruovať vlastný názor a zaujať úctivý a spravodlivý postoj k iným ľuďom a ich názorom“.
 - 7. cieľa nasledovným spôsobom: „Rozvíjať charakterové vlastnosti, presadzovať morálne a etické princípy, vymedziť vlastnú hodnotovú orientáciu pre svoje rozhodnutia a uplatňovanie ambícií“.
 - 8. cieľa nasledovným spôsobom: „Poznať a reflektovať práva a povinnosti, pravidlá a normy spoločenského života v demokratickej spoločnosti, niesť zodpovednosť za vlastné rozhodnutia a konanie v spoločnosti“.
 - „Rozpoznať rôzne vrstvy svojej identity, rešpektovať a oceňovať rozmanitosť ľudí a skupín v globalizovanom svete.“ vetou: „Spoznávať hĺbku svojho vlastného bytia, rešpektovať jedinečnosť iných a oceňovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v globalizovanom svete“.

-

04.03.01 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť pre 1. cyklus

- Potreba vysvetlenia pojmu "náboženský priestor".
- Návrh na doplnenie vety „Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči životnému štýlu druhých v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci), dbať na vyváženosť názorov, mať pevnú hranicu morálno-etických postojov, neprijímať všetko ako dobré či správne.“.
- Návrh na zváženie/odstránenie cieľa "Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich."
- Návrh na presunutie činnosti rozpoznávania a pomenovávania svetadielov a oceánov na glóbus a mapu sveta do 2. cyklu.
- Potreba konkretizácie obsahu bodu 7, časť „identifikácia rôznych druhov rodín“.
- Potreba konkretizovať čo sa myslí pod pojmom satelitná snímka v rámci orientácie v pláne a na mape. Zváženie presunu do vyšších cyklov.
- Návrh preformulovania štandardu časť 2. „Pozorovanie zmien v čase“ tak, aby smeroval k vnímaniu historických pamiatok vo všeobecnosti, namiesto „pátrania po najstarších“.
- Absentujúce základ, t. j. konfrontácia fikcie a reality v rámci bodu 5. „Základy práce s mediálnym obsahom“.
- Absentujúci hodnotový rozmer správania sa v online priestore v mediálnej gramotnosti.
- Návrh na presunutie činností „Posudzovanie zámerov tvorcu reklamy – o čo mu ide a aké túžby vzbudzuje v spotrebiteľovi.“ do 2. cyklu.
- V rámci činnosti „Spoznávanie vybraných biblických a archetypálnych príbehov (napr. Noemova archa, Dávid a Goliáš, Dobrý Samaritán, Daidalos a Ikaros).“ použiť príklady (napr. rozprávkové postavy), ktoré deti reálne poznajú a dokážu sa s nimi viac stotožniť.
- Návrh preformulovania vety „Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči životnému štýlu druhých v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci).“ na vetu: „Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci).“
- Návrh na preformulovanie vety "Identifikovanie rôznych druhov rodín." vetou "Rodina založená na manželstve a rodiny založené na vzťahu medzi rodičmi a deťmi, neúplné rodiny, adoptívne rodiny s adoptívnymi rodičmi a pod."
- Návrh na doplnenie „a bude mať dopad v blízkej alebo vzdialenejšej budúcnosti“ v odstavci "Hlavným cieľom 1. cyklu..." vo vete "Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti."

- Potreba bližšie špecifikovať formuláciu "sociálne prijateľné" v celi č. 6, bod "regulovať svoje emócie".
- Návrh na preformulovanie častí v celi č. 8 "Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania" a "Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby" na: "poznať rôzne typy povolání a ako pomáhajú fungovaniu spoločnosti v rámci blízkeho okolia" a "zodpovedne pristupovať a zvažovať kúpu tovarov a služieb".
- V komponente "Spoločnosť" do pojmov v bode 4 "Základy aktívneho občianstva" doplniť: "pomoc, spolupráca".
- V komponente „Spoločnosť“ v bode 4 "Základy aktívneho občianstva", časť "Činnosti", vo vete "Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity..." nahradiť formuláciu "k ľuďom s postihnutím a znevýhodnením" formuláciou "k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením...".
- V komponente „Spoločnosť“ do pojmov v bode 5 "Základy práce s mediálnym obsahom", časť "Pojmy" doplniť "kvalita informácií".
- V časti "Činnosti" doplniť "zodpovednosť, bezpečnosť a riziká spojené s činnosťou v online priestore, kyberšikana, grooming, ochrana osobných údajov, mediálna stopa avpod."
- V komponente Človek, bod 2 "Sebapoznávanie", časti "pojmy" aj "činnosti" (2x) – namiesto "dobré vlastnosti" doplniť "pozitívne a negatívne".
- V komponente Človek, bod 3 "Vnímanie jedinečnosti v každom človeku", časť "činnosti" - "Uvedomovanie si (...) povahou aj vzhľadom" doplniť "názormi, zázemím, hodnotami, potrebami, orientáciou, vyznaním".
- V komponente Človek, bod 6 "Sebariadenie", časť "činnosti" doplniť formuláciu cieľa "Uvedomovanie si významu potreby poznania vlastných túžob a hodnôt pre dosiahnutie svojich budúcich súkromných či profesijných cieľov."
- Návrh na doplnenie formulácie "Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych... bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci)." o formuláciu „pričom dbať na vyváženosť názorov, mať pevnú hranicu morálno-etických postojov, neprijímať všetko ako dobré či správne.“

04.03.02 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť pre 2. cyklus

- Potreba vyučovať staroveké Grécko a staroveký Rím v jednom cykle, a to v cykle 3.

- Návrh na preformulovanie činnosti s použitím slova "vynucovanie" (Zisťovanie možností a spôsobov vynucovania dodržiavania pravidiel obyvateľmi obce.) navádza skôr k agresívnemu vymáhaniu dodržiavania pravidelných na preformulovanie.
- Návrh na zváženie/odstránenie činnosti „Poznávanie náboženstiev na Slovensku“
- Návrh na preformulovanie v bode 1. „Rozvíjanie silných stránok osobnosti“ pojmu „život ako dar a príležitosť“ na „hodnota života“, tiež „Uvedomovanie si „života ako daru“ a ako výzvy: teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať.“ na „Uvedomenie si významu a hodnoty života – život každého človeka (aj ten môj) má zmysel a význam, a preto by sme ho mali chrániť, starať sa oň a rozvíjať ho.“.
- Potreba preformulovať „Žiak dokáže chápať...“.
- K cieľu číslo 9 v rámci rizík a hrozieb spomenúť aj problematiku obchodovania s ľuďmi, najmä v zmysle efektívnej prevencie pri hľadaní si práce.
- K cieľu č.8 doplniť aj mať možnosť vyskúšať si tvorbu pravidiel (napr. v škole) a tak chápať ako pravidlá vznikajú (participatívny, rešpektujúci prístup, nezabúdať na menšiny apod.). Následne odvodiť, spomenúť aj existenciu ľudskoprávných dokumentov a ich implikácie v praxi a bežnom živote dieťaťa.
- Návrh, aby sa v 2 cykle. v rámci činnosti „Poznávanie typov služieb na úrade, podanie žiadosti, sťažnosti, návrhu a podnetu“ vytvárali podmienky najprv na úrovni triednej samosprávy a žiackeho parlamentu a až po dostatočnom osvojení si fungovania spolupráce na tejto úrovni by v 3. cykle získané vedomosti, zručnosti a skúsenosti mohli aplikovať do obecnej samosprávy - starosta, primátor, poslanec, miestny úrad, obecné zastupiteľstvo a voľby.
- Výber povolání v rámci činností analyzovania zdrojov odmeny za prácu podvedome vedie k rodovým stereotypom - učiteľka, predavačka (žena). V tejto súvislosti je potrebné zachovať rodovo vyvážené označenie povolání.
- Návrh presunutia činnosti "rozlišovať súvislosti, príčiny a dôsledky udalostí v dejinách" do 3. cyklu.
- Návrh presunutia cieľa „Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty v harmónii s druhými“ do 3. cyklu.
- Návrh preformulovania činnosti „Akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými.“ na „Akceptovanie hodnoty každého človeka – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými.“
- Návrh preformulovania činnosti v 5. cieľi „Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať rozmanitosť ľudí a skupín v blízkom aj širšom

okolí.“ Na „Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojho bytia a rešpektovať pozitívne prvky rozmanitosti ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí.“

- Návrh na presunutie časti 8. cieľa "analyzovať na jednoduchých príkladoch vzťah cien a vybraných komodít" do komponentu Spoločnosť, bod 3 "Zodpovedné hospodárenie".
- V komponente Priestor, bod 2 "Poloha a rozloha Slovenska, poznávanie prírody našej vlasti", do činnosti "Osvojovanie si zásad správania sa a pohybu v chránenom území." doplniť "a dopadov nezodpovedného správania na toto územie."
- V komponente Priestor, bod 4 "Poznávanie Zeme a jej rozmanitosti", v súvislosti s kultúrnou rozmanitosťou definovanou v pojmoch návrh doplniť: "Identifikovanie dôvodov pre migráciu obyvateľstva do iných krajín (napr. z geografického, prírodného, socio-ekonomického hľadiska)."
- Absencia aktivít zameraných na prepojenie histórie s minulosťou (napr. rozdiely medzi životom v minulosti a dnes, moji predkovia, migrácia z územia a na územie Slovenska, premeny duševnej a fyzickej práce, postavenie ženy a muža v spoločnosti, škola včera a dnes, premeny komunikácie, vojna a mier včera a dnes) v komponente Čas.
- V komponente Spoločnosť, bod 1 "Rozlišovanie pravidiel, práv a povinností", časť Pojmy: k "práva a povinnosti obyvateľa obce" doplniť "a obce samotnej".
- V časti Činnosti doplniť - práva a povinnosti občana a obyvateľa obce (tzn. nielen práva a nároky), poznanie služieb a činností, ktoré obce poskytujú občanom a občiankam – zber odpadu, ZŠ, osvetlenie, matrika, rozhlas, atď., možnosti upozornenia na ich nedodržiavanie.
- V komponente Spoločnosť, bod 3 "Zodpovedné hospodárenie", časť Činnosti – "Posúdenie rozdielu medzi prácou a inými činnosťami" – špecifikovať, čo je myslené pod pojmom "iné činnosti".
- V komponente Spoločnosť, bod 3 "Zodpovedné hospodárenie", časť Činnosti – doplniť základy finančnej gramotnosti.
- V komponente Spoločnosť, bod 4 "Základy aktívneho občianstva", časť Pojmy – doplniť "občianska angažovanosť, solidarita, spoločenská zodpovednosť, participácia, demokracia".
- V komponente Spoločnosť, bod 5 "Mediálna gramotnosť", časť Pojmy – doplniť "nepravdivé informácie/hoaxy/dezinformácie, manipulácia s informáciami, kritické myslenie". Časť Činnosti, doplniť: "kyberšikana, podvodné správy, obťažovanie, závislosti, zásady bezpečného pohybu v online svete, grooming, umelá inteligencia, rizika spojeného so zdieľaním nedôveryhodných informácií."

- Návrh detailnejšieho rozpracovania bodu 2 a 4 v komponente Človek,
- V komponente Človek, bod 3 – Účinná komunikácia", časť pojmy, doplniť: efektívna komunikácia, verbálna a neverbálna komunikácia, rozhovor, do časti činnosti doplniť význam aktívneho počúvania, komunikovať verbálne aj neverbálne.
- V komponente Človek, bod 5. "Sebauvedomovanie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných", časť pojmy, doplniť pojem "súciť".
- Návrh na zváženie/odstránenie činnosti „Charakterizovanie základných princípov aténskej demokracie a porovnanie s modernou zastupiteľskou demokraciou“ a „Opis dvoch najvýznamnejších prvkov gréckej kultúry, ktoré sú základom európskej kultúry a umenia (napr. literatúra, divadlo, architektúra, socha, maliarstvo)“, ktoré sú veku a poznaniu žiaka neprimerané.
- Návrh na preformulovanie termínu „talent“.

04.03.03 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť pre 3. cyklus

- Kritika integrácie predmetov GEO, DEJ a OBN do jedného predmetu.
- Potreba špecifikovať čo sa bude v ktorom ročníku učiť, vzhľadom (okrem iného) na nadväznosť učebníc.
- Nesúhlas s diskusiou o sexuálnej identite detí. Návrh na odstránenie bodu č. 7 (Intimita, sexualita a rodičovstvo).
- Návrh, aby súčasťou bodu č.7 bolo aj vedenie detí k zdravému vzťahu k svojmu telu.
- Potreba konkretizovať činnosti “utvárať si svoju identitu vo vzťahu k témam intimity a sexuality” a “definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a v otázkach sexuality a sexuálneho správania”.
- Návrh na preformulovanie „pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva“ na „poznať a prijať vlastnú identitu chlapca a dievčaťa (muža a ženy) vo vzťahu k hodnotám manželstva a rodičovstva“.
- Návrh na doplnenie pojmov v bode 7. o pojmy "ochrana, zodpovednosť, súhlas" a činnosti upraviť v časti "Hodnota života – počatie a prenatálny život ľudského plodu." na "Hodnota života matky a plodu".
- Návrh na preformulovanie vety v bode 7."Utváranie predstáv o budúcom partnerovi, charakteristiky a zodpovednosti dlhodobých záväzkov: partnerstva, manželstva a rodičovstva." na poradie „manželstva a rodičovstva, prípadne partnerstva“.

- Návrh rozdelenia časti "Rozlíšenie pohlavnej zrelosti od pripravenosti na rodičovstvo, účinnosť, prínosy a vedľajšie účinky rôznych foriem metód plánovania rodičovstva" na 2 časti "Rozlíšenie pohlavnej zrelosti od pripravenosti na rodičovstvo" a "Metódy plánovania rodičovstva a typy ochrany pred nežiaducim tehotenstvom" a doplniť:
 - Význam adekvátnej ochrany pri sexuálnom styku v súvislosti s prevenciou sexuálne prenosných chorôb.
 - Sexuálne zneužívanie, násilie, obťažovanie a formy pomoci.
 - Hormonálne zmeny a ich vplyv na náš každodenný život (napr. ženský cyklus).
 - Telesné, hormonálne a psychické zmeny spojené s dospievaním - ja vs. opačné pohlavie.
 - Zdravé, bezpečné, rešpektujúce a rovné vzťahy.
- Návrh preformulovania názvu „Intimita, sexualita a rodičovstvo“ názvom „Výchova k manželstvu a rodičovstvu“.
- Návrh preformulovania pojmov „priateľstvo, láska, intimita, sex, manželstvo, rodičovstvo, zrelosť, pripravenosť, partnerský život“ slovami „priateľstvo, láska, zrelosť, pripravenosť, manželstvo, rodičovstvo“.
- Návrh preformulovania činnosti „Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou“ vety: „Rozlíšenie medzi biologickej zrelosti reprodukčných orgánov a psychosociálnou zrelosťou.“
- Návrh na zváženie/ odstránenie činnosti „Rozlíšenie pohlavnej zrelosti od pripravenosti na rodičovstvo, účinnosť, prínosy a vedľajšie účinky rôznych foriem metód plánovania rodičovstva.“.
- Návrh preformulovania činnosti „pomenovať dôležité faktory, ktoré utvárajú identitu a osobnú integritu človeka vo vzťahu k témam intimity, sexuality a sexuálneho správania a rodičovstva,“ vetou „pomenovať dôležité faktory, ktoré umožňujú ľuďom rozvinúť svoju plne svoju osobnosť v úlohe manželov a rodičov.“
- Návrh preformulovania činnosti „identifikovať rôzne skupiny a komunity, do ktorých patrí, chcem patriť, môžem patriť,“ vetou „opísať rôzne skupiny a komunity v spoločnosti“.
- Návrh preformulovania činnosti „rešpektovať druhých bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie alebo sebavnímanie“ vetou „rešpektovať ľudskú dôstojnosť každého bez ohľadu na sociálne a ekonomické zázemie, zdravotný stav, etnickú, kultúrnu, náboženskú príslušnosť, pôvod, svetonázor, vek, pohlavie.“

- Návrh preformulovania v ciele č. 5 "... a porozumieť prínosu náboženstiev pre kultúrne systémy v ľudských spoločnostiach a každodenný život." na "...porozumieť pozitívnym aj negatívnym vplyvom náboženstiev na kultúrne systémy...".
- Návrh premiestnenia oblasti VESMÍR do predmetu geografia.
- Návrh na doplnenie témy „Obdobie revolúcií a reforiem“ do časti 4., vzhľadom na to, že práve toto je obdobie, kedy boli položené základy ošetrovateľstva, vznikol Červený kríž, uskutočnilo sa množstvo objavov v lekárstve, hygiene, ktorými môžeme poukázať na zmenu myslenia ľudí smerom k prosociálnemu.
- Návrh na doplnenie témy „Rozpad ZSSR“ do časti 8. Studená vojna.
- Návrh vyučovať svetadiely s výnimkou Európy v jednom ročníku.
- Návrh doplniť tému "spotrebiteľská gramotnosť" v zmysle rozvíjať u žiakov povedomie o podpore lokálnych produktov, domácich slovenských výrobkoch a značiek.
- Návrh spojenia témy 3. „Rozvíjanie empatie v praxi“ a 4. „Trénovanie asertivity v praxi“ do jednej témy „Rozvíjanie empatie a asertivity v praxi“.
- Potreba konkretizovať:
 - pojem "rozpoznať" v rámci 3. cieľa „Porozumieť významu historických procesov“.
 - štandard „interpretovať umelecké dielo z vybraného obdobia“.
 - štandard v 6. ciele „vnímať rôzne perspektívy a dôvody, ktoré formujú názory a postoje iných ľudí“ vzhľadom na to, že nie je jasné či je postačujúce ich vedieť vymenovať, alebo by ich mal rešpektovať/hodnotiť/posudzovať...
- Návrh na preformulovanie pojmu „výhody“ na „hodnoty“ v činnosti „posúdiť výhody života v demokratickom zriadení v porovnaní s autoritatívnym režimom“.
- Návrh na zváženie činnosti „eticky a korektne sa prezentovať v online prostredí“ vzhľadom na nemožnosť jej overovania v škole.
- Návrh na zváženie/ odstránenie činnosti „Rozpoznanie pozitívnych a negatívnych znakov vnútropolitického vývoja Slovenskej republiky“.
- Návrh preformulovania činnosti „zaujať pozitívny postoj k znevýhodneným skupinám obyvateľstva a prejaviť solidaritu“ vetou „preukázať citlivosť k obyvateľom, ktorí zažívajú ťažkosti a sú znevýhodnení“.
- Návrh preformulovania/odstránenie činností „Skúmanie vplyvu rodových očakávaní na naše správanie, vzťahy a spoločnosť.“, tiež preformulovanie „Pomenovanie rôznych prejavov moci a dominancie.“.

- Návrh preformulovania činnosti „postavenie menšín a znevýhodnených skupín na Slovensku (rómska menšina, imigranti, ľudia s postihnutím, ľudia z chudobných regiónov a/alebo komunít, LGBTI komunita, ľudia z národnostných menšín a pod.);“ vetou „postavenie menšín (národnostné a etnické menšiny) a znevýhodnených obyvateľov (imigranti, ľudia s postihnutím, ľudia z chudobných regiónov a/alebo komunít a pod.);“
- Návrh na doplnenie pojmov ako: predchodca človeka, umenie v praveku, neolitickú revolúciu.
- Návrh na zváženie/ odstránenie tém o pravlasti Slovanov, Samovej ríši, Veľkej Moravy.
- Návrh na doplnenie témy žien v spoločnosti, ktorá je hrubo zanedbaná.
- Absencia americkej revolúcie a pojmu kapitalizmus(objavuje sa až jeho kríza).
- Návrh na doplnenie v bode "pomenovať na základe štúdia rôznych zdrojov aktuálne spoločenské témy a ich dôsledky," formuláciu "a analyzovať ich príčiny a dôsledky".
- Návrh na doplnenie v 5. cielei „Rozpoznať osobnostné, sociálne, kultúrne stránky svojej identity a rešpektovať rozmanitosť ľudí a skupín v blízkom aj širšom okolí“ formuláciu: "analyzovať vývoj a historické udalosti 20. storočia a totalitné režimy".
- Návrh na doplnenie v 8. cielei „Posúdiť význam demokratických hodnôt pre zdravé fungovanie spoločnosti“ a „Identifikovať súčasné hrozby pre demokratické zriadenie“.
- Návrh na doplnenie v 9. cielei "pomenovať zásady kyberbezpečnosti," o formuláciu "pomenovať a aplikovať zásady kyberbezpečnosti" a doplniť "Identifikovať riziká spojené s vytváraním a šírením nepravdivého obsahu."
- Absentujúca téma všeobecnej dopravy v rámci celku „Činnosť ľudí na Zemi“, špecificky pomenovaná iba "námorná doprava".
- V komponente Priestor, bod 8. Výzvy a problémy súčasného sveta návrh na doplnenie činnosti "Identifikovanie rozdielov v spoločenských a hospodárskych podmienkach medzi hospodársky viac a menej rozvinutými štátmi sveta na základe vybraných ukazovateľov." aj "a analýza nerovnosti medzi štátmi/regiónmi sveta".
- V komponente Priestor, bod 8. "Identifikovanie dôsledkov klimatickej zmeny na konkrétnych príkladoch zo Slovenska a vo svete." návrh na doplnenie "a identifikovanie spôsobov ako zmierňovať prejavy klimatickej zmeny".
- Návrh na doplnenie v komponente Priestor v bode 8. „Identifikovanie dôsledkov klimatickej zmeny na konkrétnych príkladoch zo Slovenska a vo svete“ o „Identifikovanie prejavov a dôsledkov klimatickej zmeny na konkrétnych príkladoch zo Slovenska a vo svete“.

- Bod "Geografia v teréne" a bod "Výzvy a problémy súčasného sveta" zdieľajú rovnaké číslo.
- V komponente Čas, bod 7. Druhá svetová vojna a Slovenská republika“ návrh na doplnenie činnosti o "Analýza dôvodov, ktoré predchádzali vzniku tejto vojny a medzivojnovej situácie v Nemecku" a "Skúmanie mýtu o vojnovej slovenskej republike."
- V komponente Čas, bod 10 „Zápas o demokraciu po roku 1989“ návrh doplniť činnosti „Význam slovenskej cesty do EÚ a NATO pre demokratické ukotvenie krajiny a jej politické aspekty“, tiež „Identifikácia významných spoločensko-politických udalostí po roku 2000 (napr. vražda Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej)“ a „Identifikácia súčasných hrozieb pre demokratické zriadenie na Slovensku“.
- Návrh na zväženie činnosti v komponente Čas (dejepis) „Analýza vybraných príkladov rímskeho práva včera a dnes na príklade“ vzhľadom na jej neprímeranosť veku žiakov
- Návrh úpravy pojmov v bode 10. „Zápas o demokraciu po roku 1989“ v chronologickom poradí: (1.) plnenie kritérií demokratického štátu, (2.) vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie, (3.) prijatie eura,
- V komponent Spoločnosť, 1. Identita a sociálny rozvoj človeka zmeniť činnosť "Skúmanie vplyvu rodových očakávaní na naše správanie, vzťahy a spoločnosť." na formuláciu "Skúmanie vplyvu rodových očakávaní, rolí a stereotypov na naše správanie, vzťahy a spoločnosť."
- V komponent Spoločnosť, bod 2. Moc, authority, riadenie, občianske ideály a nástroje aktívneho občianstva - časť "Vysvetlenie podstaty volebného programu a predvolebne kampane." zmeniť na "Vysvetlenie podstaty volebného programu a predvolebne kampane, transparentnosti volieb, volebných prieskumov, populizmu, volebného moratória"
- V komponent Spoločnosť, bod 2. Moc, authority, riadenie, občianske ideály a nástroje aktívneho občianstva - časť "Vysvetlenie podstaty volebného programu a predvolebne kampane." zmeniť na "Vysvetlenie podstaty volebného programu a predvolebne kampane, transparentnosti volieb, volebných prieskumov, populizmu, volebného moratória".
- V komponent Spoločnosť, bod 2. Moc, authority, riadenie, občianske ideály a nástroje aktívneho občianstva - časť "Poznávanie možností komunikácie s inštitúciami a úradmi, digitálne služby štátu a rôznych úradov ako nástroj obmedzenia byrokracie." doplniť o "a aj ako nástroj (aktívnej) občianskej participácie".

- Absentujúce právne minimum aktívneho občana v komponente Spoločnosť, bod 2. „Moc, autority, riadenie, občianske ideály a nástroje aktívneho občianstva“ návrh o doplnenie vo forme „možnosti občana pri územnom plánovaní, v procesoch rozhodovania o umiestňovaní a povolovaní stavieb, pri výrubových konaniach, infozákon, možnosti podania podnetu na prokuratúru“ doplnenie tiež bodu „Využívanie nástrojov občianskej participácie“.
- V komponent Spoločnosť, bod 3. Rovnosť a spravodlivosť - časť "Zdokumentovanie príkladov porušovania ľudských, detských a občianskych práv." doplniť o "príkladov sociálneho vylúčenia (chudoba, marginalizované skupiny, ľudia bez domova, atď.)"
- V komponente Spoločnosť, bod 5. Kritický prístup k mediálnym obsahom“ doplniť pojmy o "digitálna gramotnosť, digitálne občianstvo, mediálna gramotnosť, digitálna stopa, algoritmy, misinformácie, umelá inteligencia" s doplnením činnosti:
 - „Základné princípy fungovania sociálnych sietí (napr. algoritmy a filtrovacía bublina)“.
 - „Analyzovanie vplyvu sociálnych sietí na osobnosť človeka a jeho vzťahy s druhými." doplniť o "a jeho budúcnosť (napr. digitálna stopa, ktorú zanechávame)".
 - "Regulovanie vlastného správania v mediálnom prostredí (sociálne siete, virtuálna realita, umelá inteligencia)." doplniť o "a význam digitálneho občianstva".
- Potreba zamerať komponent Spoločnosť bod 4. „Ekonomické vzťahy“ aj na alternatívne ekonomické systémy, aspoň zmieniť ich existenciu (nerastová ekonomika, systémy lokálnej ekonomiky, bezpečnostné systémy, LETs a pod.).
- V časti Spoločnosť, bod 5. „Kritický prístup k mediálnym obsahom navrhujeme doplniť činnosť“ návrh na doplnenie „Poznávanie rizík trávenia času na internete a pred obrazovkami, vrátane sociálnych sietí“.
- V komponente Spoločnosť, bod 6 – doplniť Pojmy o "medzinárodné organizácie, EÚ, migrácia, európska identita, európske hodnoty".
- V komponente Človek, bod 2. „Vytváranie a udržiavanie vzťahov s druhými“ návrh doplniť pojmy o "prosociálne správanie, dobrovoľníctvo" a činnosti o "Rozpoznať hodnotu dobrovoľníctva a poznať príklady vo svojom okolí (dobrovoľní hasiči, spolky, atď.)".
- V komponente Človek, bod 3. „Rozvíjanie empatie v praxi“ návrh pojmy doplniť o "emocionálna inteligencia, súciti".

- V komponente Človek, bod 4. v časti "Reakcia na konštruktívnu kritiku ako podnet na vlastný sebarozvoj." návrh doplniť o "poznať zásady poskytovania konštruktívnej kritiky a vedieť ju odlišiť od hejtu/kritizovania".
- Návrh na doplnenie v komponente Človek v bode 4. „Ekonomické vzťahy“ pojmov jednotný trh EÚ a štyri slobody (voľný pohyb osôb, tovaru, služieb a kapitálu).
- V komponente Človek, bod 5. "Porozumenie solidarite (vojnové konflikty, chudoba, problémy menej rozvinutých krajín sveta)." doplniť o "aj problémy Slovenska".
- V komponente Človek, bod 6. „Prijímanie zodpovednosti v rodine“ návrh na doplnenie pojmov napr. o "komunikácia, empatia, férové rozdelenie zodpovednosti a úloh v rodine a v domácnosti".
- V komponente Človek, bod 8. Udržiavanie zdravého životného štýlu - časť "Duševné zdravie a duševná hygiena – prevencia úzkosti a depresívnych tendencií (možnosti aktívnej psychohygieny)." doplniť o ""a možné formy pomoci (školský psychológ, podporné skupiny, atď.)" a časť "Látkové a nelátkové závislosti a zdravý životný štýl." o "(napr. online závislosti)".
- Návrh na detailnejšie rozpracovanie bodu 12. komponente Človek „Realizácia projektu s pridanou hodnotou“.
- Návrh na doplnenie v bode 2. „Stredovek“ k pojmu „katedrála“ i pojem „(mestský a vidiecky) kostol“,
- Návrh na preformulovanie „Spoznávanie úlohy cirkvi a zbožnosti v živote stredovekého človeka“ slova „zbožnosť“ za slovo „nábožnosti“ alebo „viery“.
- Návrh na preformulovanie „Zhodnotenie dôsledkov rakúsko-uhorského vyrovnania“ pojmu „uhorského“ za „maďarského“.

05 Človek a svet práce

05.01 Charakteristika oblasti

- Chyba v obrázku "edentifikacia"
- Návrh na doplnenie tém Plánovanie a vedenie domácnosti, Príprava jedál a výživa, Ručné práce, Pestovateľské práce a chovateľstvo, Náuka o podnikaní, Poľnohospodárstvo, Pestovanie, Záhradníčenia.

05.02 Ciele vzdelávacej oblasti

- Návrh na zvýšenie časovej dotácie hodín vzhľadom na požadovanú obsahovú náročnosť predmetu (vo všetkých cykloch).

05.03.01 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a svet práce pre 1. cyklus

- Návrh na presunutie Kariérovej výchovy (najmä tematických celkov „Rozpoznanie kariérových hodnôt a Podnikavosť a iniciatívnosť“) z prvého cyklu do neskorších cyklov, a naopak, posilnenie technickej zložky.
- Návrh na pridanie tvorivej činnosti "výroba recyklovaného papiera" do obsahového štandardu v časti "Papier a kartón".

05.03.02 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a svet práce pre 2. cyklus

- Vzhľadom na to, že elektrická energia (elektrické javy, elektrická práca, ...) sú vo VO Človek a príroda až v 3 cykle, je nereálne, aby žiaci v 2 cykle zvládli „navrhnuť a vypracovať projekt s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu, podľa návodu, aj vlastného námetu konštruovať mechanické, elektronické, robotické stroje, prístroje, objekty“.
- Návrh na presunutie nasledovných štandardov do 3. cyklu, nakoľko sa žiaci v tomto veku ešte len zoznamujú s problematikou Elektrotechniky:
 - Skúmanie technických materiálov a ich vlastností:
 - elektrická energia, zdroje: jednoduchý elektrický obvod, zdroje elektrickej energie, vplyv elektrickej energie na životné prostredie. Tvorivá činnosť žiakov (tvorba jednoduchého elektrického obvodu),
 - mechanika, elektronika a robotika: rozdelenie, stroje, prístroje, mechanizmy, moderné technické výdobytky, význam, umelá inteligencia,
- Návrh na doplnenie témy druhotného využitia technických materiálov (napr. tzv. upcycling – materiálu sa dá nová/iná funkcia/využitie).

05.03.03 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Človek a svet práce pre 3. cyklus

- Návrh na zjednotenie pojmov s inými VO a používať namiesto "zdravý životný štýl" spojenie "zdravý a udržateľný životný štýl", ktorý v sebe nesie aj rešpekt k okoliu, nielen k sebe samému.
- Návrh na doplnenie aj ďalšej inštalácie napr. vykurovanie/chladenie/rekuperácia do štandardu „bytová inštalácia (vodoinštalácia, kanalizácia, plynoinštalácia, elektroinštalácia)“.
- Potreba prehodnotiť podstatu/odstránenie tém podnikanie, mzda, výpočet mzdy.

- Potreba prakticky uviesť aj pojem "obehové hospodárstvo".
- Návrh na jednoduchšiu obsahovú náplň nasledovných štandardov, vzhľadom na nedostatočné materiálno-technické vybavenie a priestorové podmienky na školách:
 - zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného a strojového obrábania materiálov podľa technického výkresu,
 - naprogramovať pracovné postupy obrábania materiálov v jednoduchom programovacom jazyku,
 - zdôvodniť výber strojového opracovania pri tvorbe jednoduchého výrobku.

06 Umenie a kultúra

06.01 Charakteristika oblasti

- Zvážiť vytvorenie povinného predmetu Dramatická výchova, s dôrazom na vzdelávanie divadlom, s doplním aj odporúčaní návštevy činoherných a bábkových inscenácií.

06.01 Hudobná výchova

06.02.01 Charakteristika vyučovacieho predmetu hudobná výchova

- Návrh na preformulovanie pojmu „dramatika“ na „dramatická hra“ prípadne „divadelná inscenácia“.

06.02.02 Ciele vyučovacieho vyučovacieho predmetu hudobná výchova

- Návrh na zvýšenie časovej dotácie hodín hudobnej výchovy vzhľadom na požadovanú obsahovú náročnosť predmetu (vo všetkých cykloch).

06.02.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu hudobná výchova pre 1. cyklus

- Návrh na vynechanie cieľa „hrať na hudobnom nástroji rytmicky presne, v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa“ vzhľadom na jeho nereálnosť.
- Návrh na presunutie do 2. cyklu „Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúcej z praktickej činnosti: osminová, štvrtová, polová nota, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5.-3.; 5.-6.-5.-3.; 5.-3.-1. a 5.-4.-3.-2.-1. stupňa durovej stupnice

(C-dur), príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika“.

- Návrh na vynechanie cieľa „Žiak vie/dokáže uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať, improvizovať“.
- Návrh na doplnenie:
 1. Navrhujeme viac čistého spevu bez sprievodu hudobného nástroja, keďže tento postup výrazne posilňuje hudobný sluch. Jeho realizovateľnosti napomáhajú ľudové piesne.
 2. Žiakov by sme radi oboznámili nielen s durovou, ale aj s molovou stupnicou.
 3. Pri melódii ukazujeme nielen jej výšku, resp. hĺbku, naznačujeme ju aj prostredníctvom solmizačných znakov rúk. Využívajme intenzívnejšie solmizáciu – je to významná pomôcka pri učení sa piesní ako aj pri hlasovom tréningu.

06.02.03.02 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu hudobná výchova pre 2. cyklus

- Návrh na zváženie/odstránenie cieľov „Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúce z praktickej činnosti: osminová, štvrtová, polová, polová nota s bodkou, celá nota, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, rytmický dvojhlas, 2/4, 3/4, 4/4 takt, tónový priestor v dur: 8.-5.-3.-1.; 3.-2.-1.; 5.-4.-3.-2.-1.; 8.-7.-6.-5.-4.-3.-2.-1. stupeň durovej stupnice a i.; príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie“ vzhľadom na ich náročnosť“.
- Návrh na zrušenie známkovania hudobnej výchovy.

06.02.03.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu hudobná výchova pre 3. cyklus

- Návrh na zváženie požiadavky naučiť každého žiaka hrať na nástroj vzhľadom na jej nereálnosť, tiež nereálnosť požiadavky aktívneho a vedomého používania nôt a vybraných tempových, dynamických a akordických značiek, rovnako nereálnosť vyžadovať komponovanie s použitím hudobných softvérov a digitálnych technológií.
- Návrh na zváženie/odstránenie cieľa „Hranie podľa grafickej partitúry, klasickej notácie, využívanie základných harmonických funkcií (T, D, S) a akordických značiek“.
- Návrh na zváženie/ odstránenie cieľa „Hranie v triednom alebo školskom ansámblí (folklórnom súbore, kapele populárnej hudby, súbore orffových nástrojov, súbore

voľnej nástrojovej konštelácie) na triednych, školských aj mimoškolských vystúpeniach“ vzhľadom na nedostatočné materiálne podmienky, veľký počet žiakov v triedach a tiež vzhľadom na to, že žiaci sa v danom veku nemusia cítiť komfortne.

06.02 Výtvarná výchova

06.03.01 Charakteristika vyučovacieho predmetu výtvarná výchova

- Návrh v rámci "...čitateľskej gramotnosti (napr. vzťah obrazu a slova, mediálny obsah – podnety z neho, jeho tvorba, ale aj kritické čítanie a pod.)..." upresniť obsah vzťahu obrazu a slova, aby bolo jasné, že nejde iba o mediálne súvislosti, ale že patrí do neho napr. - aj vzťah literatúry a obrazu (napr. knižná ilustrácia, grafický dizajn knihy, novín atď.), literatúry (dramatického textu) a dramatického (filmového televízneho, divadelného, multimedialného) obrazu atď.

06.03.02 Ciele vyučovacieho predmetu výtvarná výchova

- V rámci cieľov z oblasti výtvarnej výchovy použiť merateľnejšie výrazy – identifikovať a vyjadriť namiesto rozumieť.

06.03.03.01 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu výtvarná výchova pre 1. cyklus

- Návrh na zváženie formulácie „pomenovať“ vo výkonovom štandarde „rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy;"

06.03.03.02 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu výtvarná výchova pre 2. cyklus

- Návrh na zváženie/odstránenie veku neprimeraných a nevhodných tém: "Riešenie etických zásad, autorských práv a licencií", ako aj "Rola kurátora, galerijného pedagóga, kritika a umelca."
- Návrh na doplnenie, aby bolo súčasťou cieľov nástroje používať nie len tvorivo, ale aj kriticky a zodpovedne.
- Návrh na presunutie týchto štandardov do 3. cyklu
 - pomenovať okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela
 - porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia;
 - vyjadriť pocity a skúsenosti z návštevy výstavy, galérie, múzea, a iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu;
 - opísať činnosti a funkcie múzeí a galérií;

- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy;
- použiť postupy a nástroje na vyhľadávanie, prehodnocovanie a overovanie zdrojov vizuálnych vyobrazení a ich autenticitu.

06.03.03.03 Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu výtvarná výchova pre 3. cyklus

- Návrh na zváženie nevhodnej témy "Manipulácia vo vizuálnej komunikácii" vzhľadom na to, že sociálne médiá ako priestor na prezentáciu a ich celospoločenský vplyv sú predmetom OBN.
- Vo formulácii "Zámerné využívať výtvarný prejav ako vizuálny komunikačný nástroj a zisťovať a pomenúvať jeho účinky." by bolo vhodné slovo zisťovať zameniť za vyhodnocovať.
- Vo formulácii "Posudzovať celospoločenskú rolu múzeí a galérií" by bolo vhodné rozvinúť pre lepšie porozumenie: uvedomovať si spoločenskú hodnotu kultúrnych artefaktov a oboznamovať sa s metódami ich ochrany a prezentácie, oboznamovať sa so vzdelávacou rolou múzeí a galérií; tento cieľ by mal byť doplnený aj podnecovaním k aktívnemu zapájaniu sa do ochrany kultúrneho dedičstva, ku kultivácii vizuálneho prejavu
- Vo formulácii "Tvorivo interpretovať diela a artefakty z umenia a vizuálnej kultúry a reflektovať o ich účele, zmysle, hodnote" doplniť aj reflexiu použitých vyjadrovacích prostriedkov a uvedomenie si, ako napomáhajú sprostredkovaniu významu.
- Formulácia "Reflektovať emócie a pocity" by mohla byť rozvinutá o rozvíjanie schopnosti sebvýjadrenia prostredníctvom umeleckých prostriedkov
- Formulácia "Aplikovať pri tvorbe hodnotiace kritéria" by mohla byť rozvinutá o schopnosť vyhodnocovať pôsobenie vyjadrovacích prostriedkov (aplikácia hodnotiacich kritérií je príliš vágna, nie je jasné, čo si pod tým predstaviť).
- Formulácia "Posudzovať vplyv umenia a kultúry na každodennosť človeka a spoločnosti" by mohla byť doplnená o vedomé používanie výtvarných vyjadrovacích a umeleckých prostriedkov ako nástroja na scitlivovanie spoločnosti a kultiváciu prejavu.
- Vo formulácii "cieľavedome a tvorivo využiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, ich kombinácie" by bolo vhodné doplniť na čo sa majú využívať (napr. na tvorbu významu, na akcentáciu myšlienky, sebvýjadrenie, komunikáciu s publikom).

- Výkonový štandard "zdôvodniť okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela" by bolo vhodné zjemniť na priblíženie či interpretáciu okolností vzniku.
- Výkonový štandard "prostredníctvom tvorby aplikovať základné charakteristiky vybraných umeleckých smerov a diel umelcov" nie je zrozumiteľný – zrejme malo ísť o aplikovanie princípov a vyjadrovacích prostriedkov umeleckých smerov, nie je však jasné, prečo sú zdôraznené umelecké smery (bolo by vhodné doplniť aj umelecké tendencie a hnutia), možno by pomohlo doplniť v akom vzťahu k umeleckým smerom sa majú aplikovať (napr. uvedomiť si spoločenský kontext využívania daných princípov a prostriedkov a vyhodnotiť význam či potenciál pre súčasnú tvorbu a výtvarný prejav).
- Výkonový štandard: "reflektovať vzťah umenia k sociálnym sieťam" by bolo lepšie upraviť na reflexiu vzťahu umenia a sociálnych sietí (pretože tento vzťah je recipročný a nie jednosmerný) a digitálnych technológií.
- K štandardu "Analyzovanie a tvorivé interpretovanie vybraných globálnych tém a naratívov naprieč dejinami umenia a vizuálnej kultúry" by bolo vhodné doplniť aj kritické interpretovanie.
- Výkonový štandard "reagovať na emócie a pocity" by bolo vhodné viac prepojiť so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra – napr. vyjadrovať pocity a emócie doplniť aj myšlienky, názory a postoje prostredníctvom výtvarných a umeleckých vyjadrovacích prostriedkov a postupov, či vedieť vyjadriť pocity a emócie vyvolávané umením
- Do osobnostných výkonových štandardov by mohlo ešte patriť hľadať kreatívne riešenia problémov a otázok
- Do osobnostných obsahových štandardov by mohli byť zahrnuté aj participatívne príklady umeleckej tvorby, ako aj tvorba reflektujúca identitu jedincov, skupín či komunit, praktická tvorba zahŕňajúca reprezentáciu aj sebareflexiu či sebareprezentáciu (archívy vo vzťahu k umeniu, portrét a autoportrét ...).

07 Zdravie a pohyb

07.01 Charakteristika oblasti

- Návrh na preformulovanie definície „Zdravotná gramotnosť znamená dosiahnutie úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery pri prijímaní opatrení na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok“ na „...dosiahnutie dostatočnej úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery na prijatie opatrení...“.

- Návrh na pridanie vzťahovej stránky k formulácii „Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb rozvíja sociálnu, emočnú, intelektuálnu ako i etickú stránku žiaka“. Hlavne tímové športy a hry majú veľký potenciál na rozvoj medziľudských vzťahov – spolupráca, tímová dynamika, riešenie konfliktov atď.
- Návrh na preformulovanie „pohybové možnosti“ na „pohybové kompetencie“.
- Absentujúce vysvetlenie pojmu „...každodennými povinnými pohybovými aktivitami...“.
- Návrh na preformulovanie „Súčasne by žiaci mali mať predstavu o svojich vlastných pohybových možnostiach, mali by v rámci telesnej a športovej výchovy dostať príležitosť spoznávať zákonitosti fungovania ľudského tela a jeho pohybových možností. Tie je možné odhaľovať pravidelným monitorovaním telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti, ktoré poskytne žiakom príležitosť získať informácie o vlastných pohybových možnostiach“ na „Súčasne by žiaci mali mať predstavu o svojich vlastných pohybových kompetenciách a mali by v rámci telesnej a športovej výchovy dostať príležitosť spoznávať zákonitosti fungovania ľudského tela. Tie je možné odhaľovať pravidelným monitorovaním telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti!“.

07.02 Ciele vzdelávacej oblasti

- Absentujúce environmentálne témy, súvislosť ľudského zdravia s kvalitou životného prostredia, dôraz na pobyt a učenie v prírode, dôraz na zdravý životný štýl, zdravé stravovanie, duševné zdravie.
- Návrh na pridanie formulácie „upevňovanie a nadväzovanie vzťahov“ k možnostiam trávenia voľného času.
- Návrh na vynechanie pojmu „význam“ z formulácie „porozumieť významu vplyvu pohybu na telesné a duševné zdravie“.

07.03.01 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb pre 1. cyklus

- Návrh na vynechanie koordináciu pohybov a pulzovú frekvenciu z formulácie „poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba, pokožky, koordinácia pohybov, zvýšená pulzová frekvencia“.
- Návrh na preformulovanie „Žiak vie/dokáže: správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho častí a poznajú základné povely“ na „...a pozná základné povely“.

- Návrh na preformulovanie „sezónne pohybové aktivity – cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím...“ na „sezónne pohybové aktivity (výber aktivít rešpektujúci podmienky školy, žiaka) – cvičenia a hry...“.

07.03.02 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb pre 2. cyklus

- Návrh na vynechanie "preplávať jedným plaveckým spôsobom 25 m", návrh na presunutie „možnosť navštevovať plaváreň pravidelne“ do činností ktoré si je možné vybrať (nie ako povinné).

07.03.03 Vzdelávacie štandardy vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb pre 3. cyklus

- Návrh na zváženie potreby využívania monitorovacích zariadení ako napríklad multifunkčné hodinky alebo športtestre, prípadne mobilných aplikácií v smartfónoch pre zaznamenávanie a analýzu údajov o telesnej zdatnosti.
- V 2.a 3. cykle absentujúca téma prevencie porúch príjmu potravy.
- Návrh na vynechanie "preplávať technicky správne 50 m s príslušným štartom a obrátkou vybraným plaveckým spôsobom," prípadne zmeniť na voliteľnú časť.